

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
Katedra hudební výchovy

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Paralelní penzum gymnaziálního a hudebního vzdělávání z pohledu pedagogů
a studentů Gymnázia a Hudební školy hlavního města Prahy, ZUŠ

Parallel pensum of high school and musical education from the perspective of
teachers and students of Gymnasium and Musical School of Capital City
Prague

Vedoucí práce: Mgr., MgA. Marek Valášek, Ph.D.

Studijní program: Učitelství pro střední školy (N7504)

Studijní obor: Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro základní školy a
střední školy hudební výchova — sbormistrovství (N HV-SBO)

Bc. Veronika Pudlovská

Odevzdáním této diplomové práce na téma *Paralelní penzum gymnaziálního a hudebního vzdělávání z pohledu pedagogů a studentů Gymnázia a Hudební školy hlavního města Prahy*, ZUŠ potvrzují, že jsem ji vypracovala pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále potvrzují, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 15. dubna 2021

Ráda bych poděkovala vedoucímu diplomové práce Mgr., MgA. Marku Valáškoví, Ph.D. za příkladné vedení, cenné rady a podporu při tvorbě této práce. Dále děkuji MgA. Filipu Magramovi, Mgr. Petru Mašlaňovi, Mgr. Věře Jenisové a Mgr. Jakubu Waldmannovi za poskytnutí informací. Velké díky patří také mým blízkým, kteří mi byli velkou oporou. Nesmím zapomenout ani na všechny pedagogy a absolventy, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření, které bylo klíčové pro vznik této diplomové práce.

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá názory pedagogů a studentů na paralelní gymnaziální a hudební vzdělávání na Gymnáziu a Hudební škole hlavního města Prahy. Kromě kapitol o historii a vzniku hudebních tříd se soustředí zejména na výzkumnou část, která přináší pohledy pedagogů například na spolupráci s kolegy, jejich názory na adekvátní vybavení školy či přínos vyučování na GMHŠ pro ně samotné. Současně se zabývá i výzkumem mezi studenty a absolventy školy. Pomocí dotazníku zjišťuje, jak je podle studentů/absolventů studium náročné časově, co všechno je škola naučila a jak školu zpětně hodnotí. Práce obsahuje rozhovory s absolventy, pedagogy či řediteli školy.

KLÍČOVÁ SLOVA

gymnázium, hudební škola, GMHŠ, vzdělávání, pedagogové, studenti, absolventi

ABSTRACT

This thesis looks at the parallel curriculum of high school and musical education from the perspective of the teachers and students of Gymnasium and Musical School of Capital City Prague. Apart from the history and the foundation of musical classes, the paper mainly focuses on the research part which brings the teachers' views on for example the cooperation with their colleagues, their opinions on the appropriate school equipment, or what they themselves gained from teaching at the school. The thesis also looks at the school students and graduates. Using a survey, it attempts to find their opinions on the time demands of their studies, what they learnt at the school and how they retrospectively see their experience with it. Furthermore, the paper provides interviews with graduates, teachers and headmasters.

KEYWORDS

grammar school, music school, GMHS, education, teachers, students, graduates

Obsah

Úvod.....	7
1 Historie	9
1.1 Historie Gymnázia Jana Nerudy.....	9
1.2 Historie Hudební školy hlavního města Prahy	13
1.3 Vznik hudebních tříd GJN.....	15
1.4 Vznik GMHŠ.....	18
2 Současná podoba studia na GMHŠ	21
2.1 Studium na GMHŠ do roku 2016.....	21
2.2 Koncepce studia – dnešní podoba.....	22
2.2.1 Prima až kvarta.....	23
2.2.2 Kvinta až oktáva	24
2.2.3 Maturita.....	26
2.3 Koncerty, soutěže	27
2.4 Orchestry, soubory.....	27
2.5 Mimoškolní akce a nehudební aktivity	28
2.6 Jak má vypadat absolvent GMHŠ.....	29
2.7 Absolventi	31
2.7.1 Úspěšnost v přijímání	31
2.7.2 Úspěšní absolventi	32
2.7.3 Učitelé	33
3 Výzkumná část.....	34
3.1 Dotazník pro pedagogy	34
3.1.1 Hypotézy	34
3.1.2 Struktura dotazníku.....	35

3.1.3	Složení respondentů.....	35
3.1.4	Doba působení a změny na GMHŠ	36
3.1.5	Spolupráce mezi pedagogy.....	38
3.1.6	Náročnost studia, výuka a její zkvalitnění	39
3.1.7	Pracovní přínos a osobní vztah ke GMHŠ	43
3.1.8	Shrnutí.....	44
3.2	Dotazník pro absolventy a studenty posledních ročníků	47
3.2.1	Hypotézy	47
3.2.2	Struktura dotazníku.....	48
3.2.3	Složení respondentů.....	48
3.2.4	Vyváženost a kvalita výuky	49
3.2.5	Náročnost studia	51
3.2.6	Příprava na budoucnost.....	55
3.2.7	Vzpomínky na školu	59
3.2.8	Shrnutí.....	62
	Závěr	70
	Seznam použitých informačních zdrojů.....	72
	Seznam tabulek.....	75
	Seznam grafů	75
	Seznam příloh.....	75

Úvod

Gymnázium a Hudební škola hlavního města Prahy si drží svojí vysokou úroveň již dlouhá léta díky kvalitní pedagogické práci, která se odráží ve výborných výsledcích žáků v národních i mezinárodních hudebních soutěžích. I proto se absolventi uplatňují jako profesionální hráči v hudebních tělesech, zatímco jiní se díky svým všeobecným znalostem uplatňují v oborech humanitních, přírodovědných i technických.

V letošním školním roce slaví Gymnázium a Hudební škola hlavního města Prahy (dále GMHŠ) hned dvě výročí – hudební třídy osmiletého gymnázia 25 let od založení a Hudební škola hl. m. Prahy 70 let od svého vzniku. Tato diplomová práce tedy svým způsobem vzdává hold škole, která s největší pravděpodobností kvůli pandemii koronaviru výročí veřejně neoslaví.

Práce přináší informace nejen o historii školy, analyzuje i dotazníkové šetření a zachycuje názory pedagogů, absolventů a studentů posledních ročníků GMHŠ na rovnováhu výuky všeobecných a hudebních předmětů. Škola tak získá jakousi zpětnou vazbu, podle které může pracovat v dalších letech, informace vyhodnotit a vyřešit případné nedostatky.

Tato práce není jedinou vysokoškolskou prací, která se tématem GMHŠ (Gymnázium Jana Nerudy) zabývá. V roce 2012 napsala Tereza Králová bakalářskou práci na téma *Srovnání ekonomického provozu Gymnázia Jana Nerudy a Hudební školy hlavního města Prahy* na Akademii múzických umění v Praze. O čtyři roky později psala Lenka Schichová na téma *Gymnázium a Hudební škola hlavního města Prahy – úspěšný pokus o přetvoření konceptu konzervatoře?* diplomovou práci (na Ostravské univerzitě v Ostravě na fakultě umění) jako jakési srovnání GMHŠ s koncepcí studia na konzervatoři. Na katedře hudební výchovy Pedagogické fakulty UK obhájila Andrea Böhmová svou bakalářskou práci s názvem *Gymnázium a Hudební škola hl. m. Prahy – jedinečné vzdělávání hudebníků*. Poslední vysokoškolská práce na téma GMHŠ, která doposud vznikla, je z roku 2019 od Kristýny Donovalové, jejíž bakalářská práce nese název *Gymnázium a Hudební škola hlavního města Prahy – fenomén českého hudebního školství*. Všechny tyto práce napsaly absolventky Gymnázia a Hudební školy hlavního města Prahy (Gymnázia Jana Nerudy).

I pro mě byla volba tématu jednoznačná, osobně mám totiž se školou již několikaleté zkušenosti. V roce 2003 jsem v hudební škole začala hrát na klavír, o tři roky později jsem byla přijata na hudební gymnázium a po maturitě jsem na GMHŠ začala pracovat. Již osmnáct let tuto školu navštěvuji, a i po tak dlouhé době mě vždy znovu překvapuje, jak je ve škole neustále živo a jaká vládne v budově atmosféra. Už jako studentka jsem vnímala kouzlo školy. Když jsem šla po chodbě na hodinu klavíru, z ostatních tříd se linula hudba, která zněla celou budovou, a vše doplňovaly hlasy pedagogů, kteří byli pro svoji práci maximálně zapálení.

„Mám ráda naši školu.

Když jdu po chodbě, odevšad se ozývají zvuky.

Ale ne ledajaké – jsou to zvuky zahrané s citem, zazpívané s láskou.

Mám ráda trému před koncertem.

Mám ráda zvonek, který každé ráno slyším ve vrátnici.

Mám ráda pohodu a klid na této škole.

Mám ráda všechno v této budově

a život bez ní si neumím představit.

Neměl by smysl. “¹

---

¹ Kolektiv autorů. *Hudební škola hl. Prahy. Gymnázium Jana Nerudy, hudební třídy*. Ročenka 2008-2009. Praha: Hudební škola hl. m. Prahy a hudební třídy GJN za podpory hudební společnosti Zdeny Janžurové, 2009.

1 Historie

1.1 Historie Gymnázia Jana Nerudy

Začátky historie velmi úspěšného Gymnázia Jana Nerudy nacházíme v 60. letech 19. století.

Sto třináct měšťanů a vážených občanů sepsalo dne 1. května 1863 žádost o založení střední školy na Malé Straně v Praze. O dva roky později, přesně 5. října 1865, bylo žádosti vyhověno a začala pravidelná výuka první třídy českého reálného gymnázia v přízemních prostorách Vratislavského paláce v ulici Na Tržišti. Reálné gymnázium mělo tehdy dvě třídy, které navštěvovalo 128 žáků.

Učební plán 1. ročníku

Předmět	Počet hodin
Náboženství	2
Latinský jazyk	8
Český jazyk	2
Německý jazyk	4
Zeměpis a dějepis	3
Přírodopis	2
Měřičství a rýsování	4
Krasopsaní	1
Celkem	26

tabulka č. 1

Prvním ředitelem se stal Václav Zelený². V průběhu následujících let se tato původně soukromá škola stala veřejnou. Roku 1869 bylo rozhodnuto o zřízení gymnaziální a reálné větve. Postupem času nebyla kapacita Vratislavského paláce dostačující, a tak se dvě třídy přestěhovaly do domu U Steinitzů v Mostecké ulici.

Pražská obec v červenci 1873 souhlasila se zakoupením Mirbachova domu v Novodvorské ulici (dnešní Hellichova) pro výstavbu školní budovy. O tři roky později se do budovy škola přestěhovala a působí zde dodnes.

V roce 1875 zemřel ředitel Václav Zelený a na jeho místo byl jmenován Martin Pokorný³.

V historii školy je velmi důležité datum 10. července 1880, kdy byla založena tradice žakovských akademií. Akademie se skládaly ze tří částí – řečnické, recitační a hudební. Toto datum je považováno za počátek nepřetržitých uměleckých tradic školy.

Rok 1892 přinesl změnu – došlo k zestátnění školy, což znamenalo určité povinnosti, jako například vyvěšení obrazu císaře ve třídách či nahrazení zpěvu Svatováclavského chorálu rakouskou státní hymnou. Tyto změny narazily na odpor studentů, kteří je považovali za porušení svobodomyšlného ovzduší ve škole.

V prvních letech nového století se projevil nebývale veliký zájem o studium na škole. V roce 1909 dosáhla škola rekordního počtu studentů z doby Rakouska-Uherska – 584 žáků.

Důsledkem první světové války byl provoz školy narušen a budovu obsadilo vojsko. Někteří studenti a pedagogové byli povoláni na frontu. V důsledku chřipkové epidemie roku 1918 bylo na několik dní vyučování přerušeno a do školní budovy se nastěhovalo přes šest set vojáků, kteří budovu poničili. Po jejich odchodu došlo k opravě školy a výuka byla znovu obnovena již 21. října 1918. Několik dní nato se konala i oficiální oslava vzniku republiky.

Během dvacátých a třicátých let došlo k velkému rozkvětu kulturní tradice, hlavně v oblasti uměleckého přednesu a hudby. Po zrušení gymnaziální větve roku 1923 byl na budově školy

---

² Václav Zelený (1825-1875) byl středoškolský pedagog, novinář, historik, politik a poslanec Českého zemského sněmu a Říšské rady. Na zasedání Českého sněmu se zasloužil o prosazení rovného práva českého jazyka na středních a vyšších školách. V roce 1865 byl jmenován ředitelem nově zřízeného malostranského gymnázia. Mezi jeho životopisné studie patří například Ze života Karla Havlíčka nebo Život Josefa Jungmanna.

³ Martin Pokorný (1836-1900) byl matematik, pedagog a politik. V letech 1875-1895 zastával funkci ředitele reálného gymnázia na Malé Straně. Byl předsedou Jednoty českých matematiků, redaktor Ottova slovníku naučného pro obor fyziky, spolupracovník při tvorbě Riegrova slovníku, humanista a vlastenec.

umístěn zlatý nápis Česká reálka. Nově založené Rodičovské sdružení se soustředilo hlavně na podporu sportovních a kulturních akcí a na lékařskou osvětu.

Jméno Jana Nerudy bylo výnosem ministra školství vneseno do názvu školy od 1. září 1934 k výročí sta let od básníkovy narození.

V období druhé světové války, tedy v letech 1939-1945, byla budova školy využívána malostranským reálným gymnáziem a gymnáziem z Dušní ulice. Mezi oběťmi války byli i studenti a pedagogové a na jejich počest je v prvním patře školní budovy umístěna pamětní deska s neúplným seznamem jmen obětí.

Novým ředitelem gymnázia byl v roce 1948 jmenován Ota Pokladník, který ve funkci vystřídal Jaroslava Boháče (ředitelem v letech 1937-1941 a 1945-1948).

V následujících letech vznikl ve škole dramatický soubor, k jehož vedení byl ředitelem školy přizván Karel Vetter⁴. Ve spolupráci s profesorem deskriptivy, akademickým malířem Jaroslavem Divíškem, vybudoval pevné základy školního divadla. Odsvěcená školní kaple sv. Václava byla přestavěna na aulu s jevištěm, portálem a osvětlovacím parkem, a z přilehlé třídy se stala šatna. Díky tomu bylo možno zvládnout i technicky náročné tituly světového divadelního repertoáru. V téže době byl založen i pěvecký a hudební soubor školy.⁵

V roce 1951 došlo v důsledku školské reformy ke změně názvu na jedenáctiletou střední školu. Škola se přejmenovala i roku 1963, kdy se studium prodloužilo, a název se změnil na dvanáctiletou střední školu. Téhož roku byly založeny třídy s rozšířenou výukou francouzského a německého jazyka. Po sedmnácti letech, roku 1968, se škola stala opět gymnáziem a v jejím čele stála ředitelka Věra Pechová.

---

⁴ Karel Vetter (1886-1956) byl pedagog, překladatel a scénárista. Založil tradici amatérského divadla na Nerudově gymnáziu v Praze na Malé Straně. Mezi válkami učil francouzštinu a němčinu převážně na pražských dívčích gymnáziích, kde režíroval i studentská představení. Mezi jeho žáky patřila např. Božena Půlpánová, Vlasta Fabianová či Jiří Krejčík.

⁵ *Databáze českého amatérského divadla: Osobnosti* [online]. [cit. 2021-02-17]. Dostupné z: <https://www.amaterskedivadlo.cz/main.php?data=osobnost&id=5170>

Gymnázium je od 11. září 1970 přidruženou školou UNESCO. Zároveň navázalo i kontakty s mnohými zahraničními školami.⁶

Po dlouhých letech si budova školy vyžádala nutné opravy a přestavby. Postupná rekonstrukce a výstavba nových poschodí školy začala roku 1973. Došlo k dočasnému přesídlení na Prosek do Litoměřické ulice. Jedna fáze rekonstrukce budovy byla dokončena roku 1982, stavební úpravy však pokračovaly a byly dokončeny až roku 2001.

Po Věře Pechové nastoupil na místo ředitele Miroslav Fikar, kterého v roce 1990 vystřídal RNDr. František Kopecký⁷. Za jeho vedení byla na gymnáziu zavedena šestiletá výuka s dvojjazyčným studiem (francouzština, čeština) a roku 1994 byla otevřena hudební větev, které se tato práce věnuje. Františka Kopeckého vystřídal v roce 2010 RNDr. Juraj Liška⁸, který funkci vykonával dva roky. Během jeho působení se hudební větev oddělila a osamostatnila. Od roku 2012 stojí v čele školy PhDr. Zuzana Wienerová.

Školou prošlo za dobu její existence mnoho významných osobností jako například spisovatel Vladislav Vančura, profesor Jan Patočka, výtvarník Theodor Pištěk, herci Petr Štěpánek, Jan Tříska, Jaromír Hanzlík či Barbora Hrzánová. Gymnázium Jana Nerudy bylo v roce 2010 označeno Ministerstvem školství za druhou nejlepší střední školu České republiky.^{9 10}

---

⁶ Se zaměřením na rozšířenou výuku jazyků byly navázány kontakty s Collège Sainte Croix ve švýcarském Fribourgu, s Altkönigschule v západoněmeckém Krombergu a s Institutem Notre Dame ve Verviers v Belgii. Mimo rámec UNESCO škola spolupracovala s postupimskou střední školou v NDR, 20. střední školou v Moskvě a s Lyceem A. Daudeta v Nimes ve Francii. Kontakty se realizovaly hlavně formou výměnných zájezdů studentů.

⁷ RNDr. František Kopecký (*1947) je absolvent matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy, obor učitelství matematiky a fyziky. Mnohaletou vyučovací praxi získal na Gymnáziu Nad Štolou, odkud přestoupil na Gymnázium Jana Nerudy, kde zastával funkci ředitele od roku 1990 celých dvacet let. Působil v poradních sborech a komisích pro výchovu a vzdělávání při MŠMT, Parlamentu ČR a MČ Prahy 1, v kolegiu ministra školství a v komisi pro obnovu církevního školství. Za svou vynikající pedagogickou práci byl čtyřikrát oceněn ministry školství a dvakrát Řádem akademických palem francouzského ministerstva školství.

⁸ RNDr. Juraj Liška (*1971) vystudoval Fakultu tělesné výchovy a sportu a Přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Poté absolvoval dvouleté postgraduální studium geografie v Bogotě v Kolumbii. Jako ředitel působil na Gymnáziu Jana Nerudy v letech 2010-2012, později vykonával funkci ředitele na Novém Prvním obnoveném soukromém gymnáziu (PORG).

⁹ *Gymnázium Jana Nerudy* [online]. [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://www.gjn.cz/wp-content/uploads/2017/11/Data-z-historie-GJN.pdf>

¹⁰ *Gymnázium Jana Nerudy* [online]. [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://www.gjn.cz/historie-a-budova-skoly/>

Gymnázium Jana Nerudy (dále GJN) si svoji vysokou úroveň stále udržuje a neustále se rozvíjí.

1.2 Historie Hudební školy hlavního města Prahy

Roku 1950 byla založena Hudební škola hlavního města Prahy pod tehdejším názvem *Vzorová hudební škola*. Její vznik umožnil Národní výbor hlavního města Prahy a Ministerstvo školství. Hudební škola sídlila ve Voršilské ulici č. 5 v Praze 1 na Novém Městě. Cílem Vzorové hudební školy bylo navrhnout komplexní řešení výuky v hudebních školách a vytvoření osnov pro jednotlivé obory.

První ředitel, Julius Bureš sestavil pedagogický sbor z těch nejzkušenějších pedagogů hudebního odvětví a díky jejich velikému pracovnímu nasazení a nadšení se škola stala věhlasnou po celé tehdejší Československé republice a získala velkou prestiž. Podařilo se vytvořit a ověřit nové učební osnovy pro hudební vzdělávání. Žáci hudební školy sklízeli mnoho úspěchů na hudebních soutěžích i při svých koncertních vystoupeních a někteří z nich pokračovali v dalším studiu hudebních oborů. Během funkčního období J. Bureše škola spolupracovala s hudebním nakladatelstvím Supraphon a se Svazem skladatelů, byla v úzkém kontaktu s nejlepšími školami Čech, Moravy a Slovenska, organizovala studijní i koncertní cesty do zahraničí.

Stejně jako ostatní hudební školy byla roku 1960 hudební škola přejmenována na *Lidovou školu umění*. Počet žáků postupně narůstal a řešil se tak problém s nedostatkem tříd pro výuku. Našla se tedy provizorní řešení na základních školách ve Vojtěšské a v Josefské ulici v Praze, kde mohla výuka probíhat.

Po patnácti letech úspěšné práce odešel Julius Bureš do důchodu a na jeho místo nastoupila jeho tehdejší zástupkyně Dr. Eva Müllerová, která po dobu dalších dvou let hudební školu rozvíjela. V roce 1968 se stal ředitelem Vladislav Dlask. I přes těžké období normalizace udržel vysokou úroveň žáků i učitelského sboru, který doplňoval mladými a zkušenými osobnostmi. Vladislava Dlaska v jeho funkci vystřídal Josef Macek, který vedl školu od roku 1983 do roku 1992. Velkým pomocníkem mu byl jeho zástupce Jiří Smutný (působil na

škole až do roku 2018), se kterým ruku v ruce převedli školu přes poslední léta totality, období sametové revoluce a první roky svobodné demokracie.

V roce 1992 se zřizovatelem hudební školy stal Magistrát hlavního města Prahy a škola byla přejmenována na *Hudební školu hlavního města Prahy*, v jejím čele stanul Mgr. Jan Vychytil¹¹. Na škole, kterou vedl, vyučoval také hru na violoncello. Po jeho úmrtí byl v roce 2004 na post ředitele jmenován MgA. Filip Magram¹².

Během let existence školy vznikala řada uměleckých, umělecko-pedagogických a hudebně teoretických publikací, jejichž autory byli sami pedagogové hudební školy. Například Z. Janžurová-M. Borová *Klavírní školička, Nová klavírní škola 1-4*, K. Hába *Dětské sbory, Skladby pro housle a klavír*, A. Fišerová-E. Kleinová-E. Müllerová *Alba etud pro klavír 1-5*, J. Micka-M. Micková *Škola hry na housle 1-2* a mnoho dalších.

Mezi absolventy hudební školy ve Voršilské ulici patří i známé osobnosti z hudebního i nehudebního světa – dirigent Jiří Bělohlávek, operní pěvec Aleš Briscein, klavírista Miroslav Sekera, choreograf a tanečník Petr Zuska, herečka Zuzana Bydžovská, chemik Milan Kodíček či například neuroložka Kateřina Seltenreichová.¹³

Hudební škola hl. m. Prahy je známa dlouholetou tradicí, pyšní se vysokou úrovní, kvalitním vzděláváním v hudebních oborech, které svým žákům předávala a nadále předává řada významných osobností hudebně pedagogického oboru. Toto renomé si Hudební škola hlavního města Prahy drží dodnes. Ve školním roce 2020/2021 slaví již 70. výročí od svého založení.

---

¹¹ Mgr. Jan Vychytil (1946-2004) byl významný hudební pedagog, absolvent hudební fakulty AMU ve hře na violoncello. V letech 1991-2004 plnil funkci ředitele Hudební školy hlavního města Prahy.

¹² MgA. Filip Magram (*1973) vystudoval hru na trombon na konzervatoři v Pardubicích a na JAMU v Brně. Po studiu se stal aktivním hráčem na trombon hostujícím v několika českých orchestrech. Od roku 2004 zastával funkci ředitele Hudební školy hlavního města Prahy a od roku 2012 je ředitelem Gymnázia a Hudební školy hlavního města Prahy.

¹³ BUBLOVA, Eva a kolektiv. *60. výročí Hudební školy hl. m. Prahy*. Praha: Hudební škola hl. m. Prahy, 2011.

1.3 Vznik hudebních tříd GJN

První zmínka o založení gymnaziálních tříd s hudebním zaměřením byla objevena v zachovaném dopise Karla Pravoslava Sádla, pedagoga Akademie múzických umění. Roku 1968 tento dopis adresoval tehdejšímu řediteli hudební školy Vladislavu Dlaskovi, ve kterém K. P. Sádlo píše „...*snad je teď reálná možnost založit hudební gymnázium*“.¹⁴

Tato myšlenka ovšem čekala na svou realizaci až do roku 1994, kdy byl ředitelem Hudební školy hlavního města Prahy Mgr. Jan Vychytil a ředitelem Gymnázia Jana Nerudy RNDr. František Kopecký.

S odvážnou myšlenkou založení gymnázia s hudebním zaměřením tehdy přišel Jan Vychytil za Františkem Kopeckým. Předložil mu svojí vizi, tu však ředitel Kopecký, vzhledem k velkému pracovnímu vytížení na Gymnáziu Jana Nerudy, odmítnul. Jan Vychytil tak hledal šanci u jiných ředitelů gymnázií.

Na tehdejší situaci František Kopecký vzpomíná takto:

*„Já se přiznám, že jsem pana ředitele Vychytila v první fázi zdvořile odmítnul kvůli množství práce v gymnáziu v Hellichově. Bylo to naše první setkání. Poděkoval jsem mu za důvěru ve mě vloženou, ale řekl jsem ne. Jan Vychytil slíbil, že bude hledat jinde. Už se ho zeptat nemůžu, jestli někde jinou možnost hledal nebo nehledal. Ale za tři týdny přišel znovu s tím, že do toho nikdo jít nechce, a tak jsem tedy souhlasil.“*¹⁵

---

¹⁴ VYCHYTIL, Jan. *Hudební škola hlavního města Prahy. 50 let od založení školy*. Praha. Hudební škola hl. m. Prahy, 2001.

¹⁵ Rozhovor s RNDr. Františkem Kopeckým 3. 12. 2020

Ve spolupráci s prof. MgA. Vladimírem Tichým, CSc.¹⁶, tehdejším proděkanem Hudební fakulty Akademie múzických umění, MgA. Jiřím Smutným¹⁷, Mgr. Miroslavem Kubičkou¹⁸ a Mgr. Petrem Mašlaněm¹⁹, zástupcem ředitele Jana Vychytila, se dal celý projekt do pohybu. Byly vytvořeny a schváleny osnovy pro třídy gymnázia s hudebním zaměřením. Vysokou kvalitu všeobecných předmětů zajistilo Gymnázium Jana Nerudy, Hudební škola hl. m. Prahy pak výuku hlavních oborů a pedagogové AMU se postarali o hudebně teoretické předměty. V září 1994 se tak otevřel první ročník čtyřletého studia hudebních tříd na GJN. Výuka probíhala v Hellichově ulici na GJN, ve Voršilské, v Dušní a v Melantrichově v Praze, což bylo pro studenty časově náročné.

Úmyslem bylo postupem času rozšířit studium na osmileté, aby se talenty podchytily dříve. Na to by ovšem nebyl v budově Gymnázia Jana Nerudy prostor. Všemu napomohlo to, že jak GJN, tak i Hudební školu hl. m. Prahy spravovalo Ministerstvo školství. Mezi školy spravované ministerstvem patřilo tehdy pouze sedm vybraných institucí – Akademické gymnázium ve Štěpánské ulici, Střední průmyslová škola strojnická v Betlémské ulici, Integrovaná střední průmyslová škola v Radlické, Jedličkův ústav na Vyšehradě a Dům dětí a mládeže v Karlíně, Gymnázium Jana Nerudy a Hudební škola hlavního města Prahy.

---

¹⁶ prof. MgA. Vladimír Tichý, CSc. (*1946) je hudební skladatel, teoretik, pedagog. Od roku 1978 působí na HAMU v Praze, v roce 1994 se spolupodílel na vzniku hudebních tříd Gymnázia Jana Nerudy, kde připravoval návrhy osnov hudební teorie. Na gymnáziu působí dodnes. V letech 1995-1997 spolupracoval s katedrou muzikologie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. V roce 1997 byl jmenován profesorem. Byla mu udělena medaile JAMU za vynikající tvůrčí a publicistickou práci a za dlouholetou přínosnou spolupráci s hudební fakultou Janáčkovy akademie múzických umění v Brně. Publikoval řadu odborných studií a je autorem knihy *Harmonicky myslet a slyšet a Úvod do studia hudební kinetiky*.

¹⁷ MgA. Jiří Smutný (*1932) je český dirigent a skladatel. V letech 1951-1955 studoval skladbu a dirigování na hudební fakultě AMU v Praze. Po absolutoriu působil jako korepetitor na AMU a v Národním divadle. Posléze pracoval v Československém státním souboru písní a tanců. V roce 1980 nastoupil na místo pedagoga hudebně teoretických předmětů a dirigenta orchestru v Hudební škole ve Voršilské v Praze. Od roku 1996 do roku 2012 působil v hudebních třídách Gymnázia Jana Nerudy jako profesor hudebně teoretických předmětů. V letech 2012-2018 zastával pozici odborného knihovníka a poradce ohledně hudební literatury na Gymnázium a Hudební škole hl. m. Prahy.

¹⁸ Mgr. Miroslav Kubička (*1951) je hudební skladatel a pedagog. Studoval SVVŠ v Písku, soukromě se vzdělával v hudební teorii, dále studoval skladbu na HAMU v Praze u Jiřího Pauera a pokračoval na téže škole v postgraduálním studiu hudební teorie u Karla Risingera. Od roku 1977 působí jako profesor hudební teorie a skladby na Konzervatoři a střední škole Jana Deyla. V letech 1994-2001 souběžně vyučoval hudební teorii a skladbu v hudebních třídách Gymnázia Jana Nerudy. Je autorem knihy *Všeobecná hudební nauka*. Miroslav Kubička je členem Svazu českých skladatelů a koncertních umělců a mluvčím sdružení HARMONIA.

¹⁹ Mgr. Petr Mašlaň (*1956) je pedagog, violoncellista a varhaník. Absolvoval Pedagogickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, obor český jazyk a hudební výchova. Po celou dobu existence hudebních tříd Gymnázia Jana Nerudy, dnes Gymnázia a Hudební školy hl. m. Prahy, zastává funkci zástupce ředitele. Můžeme ho vidět také jako vynikajícího varhaníka na mnoha pražských kůrech.

„Scházeli jsme se na poradách s ostatními řediteli škol hlavního města Prahy a jedním bodem programu bylo probrat představu hlavního města Prahy, které chtělo zachovat budovu na Komenského náměstí pro školství. Byla položena otázka: ‚Páni ředitelé, našli byste pro budovu smysluplné uplatnění, kdybychom ji koupili?‘ My jsme na poradě seděli s Janem Vychytilem vedle sebe, mrkli na sebe, řekli jsme ano a bylo jasno.“²⁰

Škola na Komenského náměstí na pražském Žižkově byla zachráněna od plánované demolice. Splnilo se tak přání hlavního města Prahy zachovat budovu i nadále pro školství. (Dříve zde sídlila základní škola, kterou vlastnila Praha 3.) V roce 1995 bylo zástupci města Prahy rozhodnuto o přemístění hudebních tříd GJN na Komenského náměstí. Během dokončování rekonstrukce se do budovy postupně stěhovaly třídy gymnázia a výuka Hudební školy hl. m. Prahy, která musela opustit sídlo ve Voršilské ulici z důvodu navrácení budovy původnímu majiteli, řádu svaté Voršily.

Po dvou letech čtyřletého gymnaziálního studia se výuka hudební větve mohla rozšířit na osmileté studium.

„Musel se ovšem vyřešit technický problém. Když si představíte tuto obrovskou školu, kde je šestnáct tříd, osm paralelek, tak kdybychom přijali jen dvě paralelky prim a dva ročníky ze čtyřletého studia by pokračovaly, tak by ta škola byla prázdná.“²¹

Díky výjimce ze zákona o přijímacích zkouškách se mohlo otevřít sedm tříd. Byly otevřeny dvě primy, sekunda, tercie, dvě kvarty, kvinta. Sexta a septima byly třídy ze čtyřletého studia z Hellichovy ulice. (Přibližně od roku 2000 měla škola plný stav osmiletého gymnázia.)

Škola se tedy zaplnila a ředitel František Kopecký mohl sestavit samostatný pedagogický sbor pro hudební větev GJN na Žižkově. V té době výuka probíhala pouze v původní, již zrekonstruované, budově A a dokončovala se přístavba budovy B. Ta byla slavnostně otevřena v únoru 1997, tedy o přibližně půl roku později.

Dnes je budova A, tedy původní část, využívána pro individuální hudební výuku a jsou v ní umístěny kanceláře školy. V budově B, v nově přistavěné části, probíhá veškerá výuka

---

²⁰ Rozhovor s RNDr. Františkem Kopeckým 3. 12. 2020

²¹ Rozhovor s RNDr. Františkem Kopeckým 3. 12. 2020

všeobecných předmětů a nachází se v ní další zázemí potřebné pro chod moderní školy, jako jídelna, posilovna a bazén.

Od roku 1996 vedle sebe tedy koexistovaly dvě instituce – hudební třídy Gymnázia Jana Nerudy a Hudební škola hlavního města Prahy. „*Pro náhodného turistu dvě různé instituce, snad vzdáleně příbuzné. Vejdete-li do domu, zjistíte, že jde o rodná dvojčata, nerozlučná a neodlučitelná.*“²²

Organizace vedení školy byla velice dobře koncipována. Ředitel školy František Kopecký měl na Komenského náměstí pouze detašované pracoviště, kde ho zastupovali dva zástupci (Mgr. Petr Mašlaň a RNDr. Jan Šedivý²³), kteří dohlíželi na chod všeobecné výuky. Ředitel Hudební školy, Jan Vychytil, ustanovil uměleckou radu jako svůj poradní orgán. Umělecká rada byla, a stále je, složená z vedoucích předmětových komisí (tj. nástrojových oddělení – smyčce, klavír, dechy, atd.).

První absolventi hudebních tříd Gymnázia Jana Nerudy opustili školu v roce 1998. První maturanti, kteří prošli celým osmiletým studiem, absolvovali v roce 2004.

„*Hudební škola hlavního města Prahy i hudební třídy Gymnázia Jana Nerudy vchovaly a vychovávají vynikající hudebníky i vzdělané mladé lidi, kteří budou studovat a působit v nejrůznějších oborech, pro něž však hudba a kultura bude provždy neodmyslitelnou součástí jejich života.*“²⁴

1.4 Vznik GMHŠ

Hudební větev Gymnázia Jana Nerudy fungovala vedle dalších větví GJN a Hudební školy hl. m. Prahy několik let bez problémů. Komplikace však nastaly s odchodem ředitele RNDr.

---

²² Kolektiv autorů. *Gymnázium Jana Nerudy, hudební třídy. Hudební škola hl. m. Prahy*. Výroční publikace 1996-2006. Praha: Hudební škola hl. m. Prahy a hudební třídy GJN za podpory Hudební společnosti Zdeny Janžurové, 2006.

²³ RNDr. Jan Šedivý (1949-2015) byl členem JČMF, garant vzdělávání učitelů středních škol v přírodovědných a technických oborech s cílem podpořit talentované studenty projektu AV ČR-Otevřená věda. Spolu s Petrem Mašlaněm působili jako zástupci GJN několik let.

²⁴ BUBLOVÁ, Eva a kolektiv. 60. výročí Hudební školy hl. m. Prahy. Praha: Hudební škola hl. m. Prahy, 2011.

Františka Kopeckého do důchodu v roce 2010. Ve funkci ho nahradil RNDr. Juraj Liška, který do té doby pracoval jako zástupce ředitele GJN v Hellichově ulici. Juraj Liška však neměl k hudební větvi žádný vztah, osobní ani profesní, a bral ji pouze jako další starost s velkými finančními výdaji. Hudební třídy pro něj byly samostatnou částí se svým pedagogickým sborem. Na Žižkově neměl žádný vyučovací úvazek a přestal si být jistý potřebou tříd s hudebním zaměřením. V průběhu roku 2010 tedy postavil pedagogy a studenty hudebního zaměření před hotovou věc a přišel s konečným rozhodnutím, že se hudební větev osamostatní či zanikne.

S tímto rozhodnutím však nesouhlasili pedagogové a zástupci hudebního zaměření. Znamenalo by to znehodnocení dlouholeté přípravy tohoto typu studia. Bylo to nepřijatelné řešení i pro Hudební školu hl. m. Prahy, se kterou hudební třídy sídlily v jedné budově. Hledala se proto alternativní možnost, jak hudební třídy gymnázia zachránit před jejich uzavřením. Prvním návrhem bylo založit nové gymnázium, které by vedl dosavadní zástupce ředitele Mgr. Jakub Waldmann²⁵, který hudební třídy znal a měl k nim blízký vztah. Tento návrh však nebyl schválen Magistrátem hl. m. Prahy, jelikož nechtěl v dnešní době zakládat nové gymnázium.

Jedinou variantou zachování gymnaziálního studia s hudebním zaměřením bylo rozšíření Hudební školy hl. m. Prahy o středoškolské gymnaziální vzdělávání. Ředitelem se stane ten, který tuto změnu inicioval, tedy ředitel Hudební školy hl. m. Prahy, MgA. Filip Magram.

Tato možnost se nakonec uskutečnila a po složitých administrativních úkonech tak mohly hudební třídy pokračovat ve své existenci. Někteří se obávali, zda škola odtržením od GJN neztratí svou úroveň, ale dosavadní způsob práce a schopné vedení takové obavy nedopustili. Ředitel Hudební školy hl. m. Prahy Filip Magram se postavil do čela nově vzniklé instituce, která se 1. ledna 2012 oficiálně stala *Gymnáziem a Hudební školou hlavního města Prahy, ZUŠ*²⁶.

---

²⁵ Mgr. Jakub Waldmann (*1959) je absolventem Hudební fakulty AMU v Praze. Byl členem kontrabasové skupiny České filharmonie, ředitelem Českého komorního orchestru a předsedou výboru Nezávislé společnosti výkonných umělců Intergram. Působí ve světovém orchestru *World Orchestra for Peace* pod vedením Valeryho Gergieva. V současné době je zástupce ředitele GMHŠ pro uměleckou část studia.

²⁶ Škola užívá zkratku GMHŠ/GMHS.

Změna názvu a odtržení od GJN bylo zpočátku pro mnohé nesrozumitelné, vnitřní chod školy se však nezměnil. Na Komenského náměstí na pražském Žižkově tak v jedné budově začalo probíhat osmileté gymnaziální a základní umělecké vzdělávání.

Filip Magram tak od roku 2012 začal vykonávat práci, kterou dříve zastávali dva ředitelé. Momentální pracovní náplň se nedá srovnat s jeho předchozím ředitelováním Hudební školy hl. m. Prahy. Ve chvíli, kdy se škola oddělovala od Gymnázia Jana Nerudy, ještě nevěděl, co ho čeká. Na složitou situaci vzpomíná takto:

„Mám-li být upřímný, tak jsem si moc neuvědomoval, co to znamená. V té chvíli jsem řešil situaci, která by mohla skončit nebezpečně (mohlo by se to zhroutit jak domeček z karet). A chtěl jsem to tedy nějakým způsobem dotáhnout do pomyslného konce. Moc jsem nepřemýšlel nad tím, že to vlastně není dotáhnutí do konce, ale rozjetí a pomyslný začátek. Teď kdybych byl postaven před stejnou věc, tak bych byl velmi opatrný (ale to asi každý).“²⁷

---

²⁷ Rozhovor s MgA. Filipem Magramem dne 4. 2. 2021

2 Současná podoba studia na GMHŠ

2.1 Studium na GMHŠ do roku 2016

Od roku 1996 do roku 2016 probíhalo osmileté gymnaziální studium na Gymnáziu a Hudební škole hlavního města Prahy (Gymnáziu Jana Nerudy) bez větších změn. Výuka probíhala celých osm let ve dvou paralelních třídách o počtu maximálně osmnácti žáků ve třídě, tzn. celkem s maximálně třiceti šesti žáky v ročníku. První čtyři roky měly paralelní třídy stejné učební plány. Na konci čtvrtého roku studia, v kvartě, mohli žáci vykonat zkoušku z hlavního oboru, podle které byli zařazeni do speciální hudební A třídy nebo všeobecné B třídy. Ve speciálních hudebních třídách byl kladen větší důraz na hudební vzdělání. Studenti měli více hudebně teoretických předmětů (kontrapunkt, dějiny hudby, hudební formy, harmonii, rozbor skladeb) a také větší časovou dotaci pro výuku hlavního oboru. U maturitní zkoušky si studenti hudebních tříd museli vybrat mezi hudební teorií nebo dějinami hudby a povinná pro ně byla také maturita z hlavního oboru. Naopak všeobecné třídy neměly tolik hodin hudebně teoretických předmětů a neměly ani povinnost maturitního koncertu z hlavního oboru či maturitní zkoušky z hudebně teoretického předmětu.²⁸

Zásadní změny ovšem přišly v roce 2016, kdy škola prošla hloubkovou inspekcí. Gymnáziem a Hudební školu hlavního města Prahy navštívil poněkud precizní inspekční tým, který na konci šetření rozhodl, že není možné, aby na vyšším gymnáziu (v kvintě až oktávě) měla škola takové rozdíly mezi paralelními třídami, tedy třídami A (speciálními hudebními) a B (všeobecnými). Podle inspekce omezoval učební plán vyššího stupně gymnázia možnost volby studentů. Škola musí udělat vše proto, aby měli studenti vždy možnost volby a nebyli striktně rozdělováni na studenty A (speciálně hudební) a B (všeobecné) třídy. Byl to administrativně zákonný problém, a ten musela škola odstranit. V opačném případě by nemohla nadále fungovat. Ředitel Filip Magram komentuje poněkud nepřijemnou situaci takto:

„Záměrem inspekce bylo, abychom změnu udělali hned, ale tam jsem si dovolil to rozporovat, že pokud bychom to udělali hned, tak bych handicapoval ty, kteří s tím úmyslem

---

²⁸ Učební plány tříd A a B viz příloha 1

do té školy vstoupili. Dohodli jsme se tedy, že změny začneme uskutečňovat náběhovou formou, tedy postupně. To znamená, že ti, co už v tom procesu jsou, tak ať doběhnou, a ti, co nejsou, tak se do toho budou postupně dostávat. Problém je v tom, že ve chvíli, kdy by se ten student čistě teoreticky rozhodoval, že v kvintě by chtěl dělat muziku a v sextě nechtěl a v septimě zase ano a v oktávě ještě uvidí, nastane chaos. Snažili jsme se to tedy koncipovat tak, že například u hlavního oboru je hodinová dotace vyřešena přes povinně volitelný předmět.“²⁹

Od školního roku 2017/2018 začali tedy kvintáni podle nových učebních plánů. I pak ale vedení školy objevilo několik chyb, které vznikly.

„Já jsem ten základní koncept tvořil nejprve sám, pak jsme narazili na to, že musíme mít přesně definované volitelné předměty, pak na skutečnost, že některé volitelné předměty na sebe navazují, a když si je student nevybere, je to pro něj nevýhoda. I pro kantora vzhledem k hodnocení. Myslím si, že nikdy ten systém nebude dokonalý. Vždycky se najde něco, co nám tu situaci zkomplikuje.“³⁰

2.2 Koncepce studia – dnešní podoba

„Koncepce studia vychází z dosavadních zkušeností s hudebním studiem v bývalých hudebních třídách Gymnázia Jana Nerudy. Studium je určeno pro takový typ uchazeče, který v daném věku bez nadměrného úsilí úspěšně zvládá nároky základní školy a projevuje nadprůměrný až výjimečný hudební talent.“³¹

Zájemci o studium (žáci 5. ročníku základní školy) musí úspěšně složit přijímací zkoušku, která se skládá z jednotného písemného testu z českého jazyka, z matematiky, z hudební teorie a také jsou hodnoceny hudební schopnosti uchazeče, kterými prokáže svůj nadprůměrný až výjimečný hudební talent. Celkové hodnocení přijímací zkoušky pak zahrnuje i výsledky posledních dvou vysvědčení uchazeče. Pokud zájemce úspěšně vykoná

---

²⁹ Rozhovor s MgA. Filipem Magramem dne 4. 2. 2021

³⁰ Rozhovor s MgA. Filipem Magramem dne 4. 2. 2021

³¹ *Gymnázium a Hudební škola hl. m. Prahy. GMHS.CZ* [online]. [cit. 2021-02-09]. Dostupné z: <https://www.gmhs.cz/>

přijímací řízení, čeká ho v příštích osmi letech náročné studium, ale i spousta nezapomenutelných zážitků v podobě koncertů, zájezdů, soutěží či například setkání s významnými hudebníky nebo hudebními pedagogy.

2.2.1 Prima až kvarta

V prvních čtyřech letech studia, tedy v primě až kvartě, zahrnuje výuka povinné předměty (např. český jazyk, matematika, fyzika, dějepis) a nepovinné předměty. Mezi povinné předměty spadají také jazyky. Od prvního ročníku probíhá výuka anglického jazyka, ve třetím pak přibude ještě německý jazyk. Mezi nepovinnými hudebními předměty pak můžeme najít například *Klavírní praktikum*, *Korepetice* – předměty určené pro studenty s jiným hlavním oborem než klavír, *Hra v orchestru*, která není určena pro klavíristy ani zpěváky.

UČEBNÍ PLÁNY 2020-2021

1.-4. ročník

Povinné předměty	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Český jazyk a literatura	4	4	4	4	16
Anglický jazyk	3	3	3	3	12
Německý jazyk	-	-	3	3	6
Výchova k občanství	-	1	1	1	3
Dějepis	2	2	2	2	8
Dnešní svět	-	-	-	1	1
Zeměpis	2	2	2	1	7
Matematika	5	5	4	3	17
Fyzika	2	2	1	2	7
Chemie	-	-	2	2	4

Biologie a výchova ke zdraví	2	2	2	2	8
Informatika	-	-	2	1	3
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Hudební výchova	2	2	-	-	4
Hudební teorie	-	-	1	1	2
Výtvarná výchova	2	2	-	-	4
Hlavní hudební obor	3	3	3	3	12
Celkem	29	30	32	31	122
Nepovinné předměty	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Sluchová výchova	1	1	1	1	4
Seminář z biologie	1	1	-	-	2
Matematická cvičení	-	-	-	1	1
Klavírní praktikum	(1)	(1)	1	1	2(4)
Úvod do dějin hudby	-	-	1	1	2
Hudební nástroje	-	-	-	1	1
Hra v orchestru	-	-	1-4	1-4	1-8
Komorní hra	-	1-2	1-2	1-2	1-6
Korepetice	1	1	1	1	4
Sportovní hry	-	2	2	2	6

tabulka č. 2

2.2.2 Kvinta až oktáva

V kvintě až oktávě, tedy v prvním až čtvrtém ročníku středoškolského vzdělávání, se již třídy nerozdělují podle rozřazovací zkoušky do speciálně hudební třídy A a všeobecné třídy B, jak tomu bylo dříve. Studenti zůstávají celých osm let studia ve stejném třídním složení. Od školního roku 2017/2018 mohou studenti být tzv. *specialisty* sami za sebe. Na konci

kvarty musí zájemci projít zkouškou z hlavního oboru a do oboru *speciál* musí být přijati. Uchazeči o *speciál* přistoupí ke zkoušce po dohodě se svým pedagogem hlavního oboru. Pokud by u zkoušky některý ze studentů neprokázal předpoklady k vykonávání oboru *speciál*, komise studentovi obor nedoporučí. *Specialisty* nemusí být studenti celé čtyři roky. Můžou *speciál* opustit dříve či naopak nastoupit později než od kvinty. Podmínkou je však stále přijímací zkouška.

Specialisté mají hodinu hlavního oboru navíc a mohou si zvolit i některý z hudebně teoretických předmětů, které jsou teď koncipovány jako nepovinné předměty. Určitě má momentální stav studia svá pro i proti. Studentů specialistů může být více než před školním rokem 2017/2018, kdy se musel dodržet počet studentů do jedné třídy. Nyní však už specialisté nemají povinně hudebně teoretické předměty. Dalo by se tedy říct, že se ustupuje z nároků hudebního vzdělání, které bylo studentům poskytováno před školním rokem 2017/2018.

Momentálně mají studenti možnost výběru z větší škály povinně volitelných a nepovinných předmětů (ty byly do roku 2017/2018 pouze výjimkou). V maturitním ročníku již není povinná docházka do hodin fyziky, chemie, zeměpisu, biologie a výchově ke zdraví. Tyto předměty si studenti ovšem mohou zvolit jako povinně volitelný předmět v podobě semináře podle svého budoucího zaměření.

Časová dotace v jednotlivých ročnících musí být minimálně dvacet sedm, maximálně však třicet pět hodin. Během čtyř let si studenti musí zvolit minimálně jedenáct hodin povinně volitelných předmětů. Minimální časová dotace volitelných předmětů za čtyři roky je osm hodin.

V tomto školním roce (2020/2021) však učební plány nebudou přesně dodrženy z důvodu pandemie koronaviru. Výuka musela být převedena na distanční formu, a rozvrhy jsou tak dost rozlišné od těch sestavených pro normální průběh školního roku.

Aby bylo možné sestavit rozvrh pro všechny ročníky i celý pedagogický sbor, pro výuku hlavních hudebních oborů jsou vždy vymezena dvě dopoledne v týdnu (tzv. ‚*individuály*‘). Někteří pedagogové hlavních oborů vyučují v odpoledních hodinách i na hudební škole, díky *individuálům* si tak mohou lépe rozvrhnout výuku. Ve dnech individuální výuky tak

všeobecné předměty dostávají prostor odpoledne a trvají do večerních hodin. Studium je tedy velice časově náročné. „*Velká časová zátěž, při níž musí studenti zvládat kromě školních povinností také hru na nástroj a přípravu na koncerty, je pro nás pedagogy všeobecných předmětů stálou výzvou, jak učit co nejefektivněji.*“³²

Výuku hudebně teoretických předmětů mají na starost pedagogové, kteří mnohdy vyučují i na jiných hudebně zaměřených školách a konzervatořích. Individuální nástrojovou výuku vyučují nejzkušenější pedagogové Gymnázia a Hudební školy hlavního města Prahy, ZUŠ, hudebních fakult AMU, JAMU, konzervatoří či například sólově působící umělci.

2.2.3 Maturita

Osmileté gymnaziální studium je zakončeno maturitní zkouškou. *Specialisté* již nemají povinnost zvolit si hlavní obor a jeden z hudebně teoretických předmětů jako maturitní předmět, jak tomu bylo před hloubkovou inspekcí a zavedenými změnami. Předpokládá se však, že když má student obor *speciál*, bude chtít z hlavního oboru i maturovat. Výběr předmětů k maturitní zkoušce je tedy už zcela na volbě studentů.

K maturitním zkouškám škola vždy zvala pedagogy působící na jiných hudebních školách, aby zastali post předsedy maturitní komise.

„*Ze zásady jsme jako předsedy maturitních komisí zvali osobnosti, které by nás spíše kritizovali, než chválili – například ředitele konzervatoří nebo vyučující z pedagogické fakulty. Získali jsme tak nezávislou kontrolu a nezávislé hodnocení na to, zda je to odpovídající kvalita vzdělání, či není.*“³³

---

³² Kolektiv autorů. *Gymnázium Jana Nerudy, hudební třídy. Hudební škola hl. m. Prahy*. Výroční publikace 1996-2006. Praha: Hudební škola hl. m. Prahy a hudební třídy GJN za podpory Hudební společnosti Zdeny Janžurové, 2006.

³³ Rozhovor s RNDr. Františkem Kopeckým 3. 12. 2020

2.3 Koncerty, soutěže

V průběhu celého studia mají žáci možnost hrát na interních školních koncertech volně přístupných pro veřejnost. Pravidelně každé pondělí probíhají koncerty smyčcového oddělení, v úterý dechového a pěveckého (současně probíhají dva koncerty – jeden v koncertním a druhý v komorním sále). Ve středu pak mohou posluchači navštívit smíšený koncert studentů GMHŠ a ve čtvrtek mají možnost veřejného vystoupení klavíristé. Gymnázium a Hudební škola hlavního města Prahy organizuje též koncerty mimoškolní. Pravidelně se konají koncerty v Sále Martinů v Lichtenštejnském paláci na Malé Straně, v Obecním domě, v Rudolfinu či na zámcích mimo Prahu. Žáci tak poznají i velká pódia a mají možnost častého koncertování a vystupování před publikem, což není na všech hudebních školách samozřejmostí.

Gymnázium a Hudební škola organizuje i soutěže pro mladé hudebníky. Zpěváci se mohou zúčastnit *Písňové soutěže Bohuslava Martinů*, již patnáctým rokem se mohou studenti přihlásit na *Violoncellovou soutěž Jana Vychytila* (soutěž nese název po bývalém řediteli Hudební školy hl. m. Prahy), pro kytaristy škola pořádá *Kytarovou soutěž PRAGuitarra Clásica*. Od roku 2012 pořádá GMHŠ soutěž *Mladí pianisté hrají na klavír Steinway & Sons* a houslisté se mohou předvést na *Houslové soutěži PhDr. Josefa Micky*.

2.4 Orchestry, soubory

Žáci GMHŠ se během svého studia mohou také začlenit do jednoho ze školních souborů či orchestrů. Hlavní *Symfonický orchestr GMHŠ*, který od roku 2008 jezdí každoročně na podzim na turné do Dubaje, vede dirigent Ladislav Cígler. Již několik let *Symfonický orchestr* spolupracuje s hudebním gymnáziem Adalberta Stiftera v rakouském Linci v rámci projektu Erasmus+ za podpory Evropské unie. Orchestry obou škol pak pořádají společné koncerty v pražském Rudolfinu a v Brucknerhausu v Linci.

Pavel Tylšar, který učí na GMHŠ hru na hoboj, řídí dechový soubor *Collegium Instrumentalis*. Převážně vystupuje ve formě dechového oktetu (dva hoboje, dva klarinety, dva lesní rohy, dva fagoty). Orchester je složen převážně ze studentů gymnázia.

Na GMHŠ působí i jazzový orchestr *Bigband Plus*, ve kterém se mohou žáci gymnázia i hudební školy setkat i s jiným druhem hudby než pouze s hudbou klasickou. Školní bigband vedou už od jeho založení Michal Reiser a Roman Fojtíček. Soubor často vystupuje na školních akcích, např. na maturitním plese, předávání maturitního vysvědčení či každoročně pořádané zahradní slavnosti.

Piccoli Archi di Praga a *Giovani Archi di Praga* jsou smyčcové soubory složené z žáků hudební školy a již řadu let je vede Eva Bublová.

Od roku 1996 na přání tehdejšího ředitele Jana Vychytila na škole působí i *Sborové studio Zvoneček*, které od samého začátku vede sbormistryně Jarmila Novenková. Studenti GMHŠ se tak mohou díky sboru zdokonalovat ve své pěvecké technice a vylepšovat svoji intonaci.

Druhým sborem na GMHŠ je komorní ženský sbor *Bubureza*. Vede ho sbormistryně Miloslava Vítková a skladatel Jan Rybář.

Žáci hudební školy a studenti gymnázia se tak díky souborům učí zodpovědnosti v kolektivu, souhře s ostatními hudebníky a disciplíně.

2.5 Mimoškolní akce a nehudební aktivity

GMHŠ pro své studenty organizuje mimoškolní akce či nehudební aktivity, které se konají pravidelně každý rok.

Mimoškolních akcí pořádá škola hned několik. Patří mezi ně úvodní soustředění v Mozolově v Jihočeském kraji, které je určeno pro studenty prim. Nově přijatí studenti tak mají šanci se vzájemně lépe poznat. O dva roky později, v tercii, studenti s učiteli jezdí na lyžařský kurz do Jizerských hor. V kvintě pak mají studenti možnost vyrazit na adaptační kurz, který se většinou koná na Šumavě. Na vyšším stupni (od kvinty do oktávy) mají studenti možnost účastnit se lyžařského kurzu v Alpách či vodáckého kurzu na některé z českých řek.

Nehudební aktivity mohou zažít studenti i přímo ve škole a jsou nejčastěji pořádány pedagogy tělesné výchovy. Jedná se o badmintonový turnaj, plavecké závody ve školním bazénu či vánoční turnaj ve stolním tenisu (na chodbách gymnázia jsou pingpongové stoly, a tak mohou studenti o přestávkách a volných chvílích trénovat). Mimo pohybové akce se studenti mohou zúčastnit projektových dnů filmové výuky.

(Ve školním roce 2020/2021 se kvůli koronavirové pandemii konalo pouze úvodní seznamovací soustředění pro primy.)

I díky těmto akcím se studenti navzájem lépe poznají a díky skutečnosti, že se těchto akcí účastní i někteří pedagogové, vznikají mezi studenty a vyučujícími osobnější vztahy.

2.6 Jak má vypadat absolvent GMHŠ

Kvalita a uplatnitelnost absolventů jsou nejdůležitějšími kritérii v hodnocení škol. Otázka na podobu absolventa GMHŠ je velmi častá. Co všechno by měl absolvent umět, jaké by měl mít schopnosti a dovednosti? Zeptala jsem se na tuto otázku ředitele gymnázia a jeho zástupců.

Ředitel Filip Magram začal tím, že je to velice těžká otázka, jeho odpověď pokračovala takto:

„Čistě hudební pedagog by odpovídal na základě své dosavadní zkušenosti nejenom pedagogické, ale i studentské. Pro něj jednoznačně platí, že ten, kdo přijde na tuto školu, je profesní hudebník. Já tuhle ideu úplně nesdílím.

Je to gymnázium, není to vysoká škola. Člověk by si neměl představovat, že absolvuje tohle gymnázium, a tím to pro něj hasne. Gymnázium by mělo být určeno pro to, aby se člověk naučil učit se, aby se naučil pracovat s časem, aby měl režim a měl čas si uvědomit, co bude v budoucnu dělat.

Pro mě je absolvent komplexní člověk, kterému můžeme my poskytnout maximum toho, čeho jsme schopni, a on do toho musí samozřejmě vložit svoji vůli a energii a pak jde dál. Já to úplně nevnímám tak, že by měl být každý profesní muzikant.“³⁴

Zástupce Petr Mašlaň, který vyučuje některé z hudebně teoretických předmětů v prvních ročnících a u studentů je velice oblíbený, reagoval na dotaz následovně:

*„Spokojeně a vyrovnaně, akčně, s nadhledem a rozhledem, jazykově vybaven...a hlavně se smyslem pro humor! Měl by být připraven ke studiu na VŠ kteréhokoli typu, měl by mít pootevřené nebo zcela dokořán otevřené dveře k dalšímu hudebnímu profesnímu či amatérskému rozvoji. Připraven pro život, pro studium v ČR i v zahraničí, připraven pro kombinaci studia VŠ a hudební instituce... Měl by to být v nejhlubším slova smyslu čestný člověk...“*³⁵

Odpověď zástupkyně Věry Jenisové, která na GMHŠ vyučuje matematiku a chemii.

*„Myslím, že by měl být hodně univerzální, jak v hudbě, tak v ostatních oborech. Taký by měl mít jazykové vybavení, aby mohl pokračovat ve studiu v zahraničí. Asi bych to otočila a popsala, jak naši absolventi vypadají. Je jich několik druhů. První jsou profesionální hudebníci, kteří se orientují i v ostatních oborech. Další jsou zaměřeni na jiné obory, ale velkou součástí života je hudba jako koníček. A třetí jsou ti, co dokáží studovat zároveň hudbu i nějaký další technický nebo humanitní obor. A všichni absolventi si dokáží velice dobře organizovat čas a jsou úspěšní v tom, co si vyberou.“*³⁶

Zástupce Jakub Waldmann, který se stará především o uměleckou činnost školy (koncerty a orchestry), reagoval slovy:

*„Přáli bychom si, aby absolvent GMHŠ byl vzdělaný hudebník, nebo vzdělanec s láskou k hudbě.“*³⁷

---

³⁴ Rozhovor s MgA. Filipem Magramem dne 4. 2. 2021

³⁵ Rozhovor s Mgr. Petrem Mašlaněm dne 4. 2. 2021

³⁶ Elektronická korespondence s Mgr. Věrou Jenisovou 14. 2. 2021

³⁷ Elektronická korespondence s Mgr. Jakubem Waldmannem 8. 2. 2021

2.7 Absolventi

2.7.1 Úspěšnost v přijímání

Vzhledem k širokému záběru vzdělání, které GMHŠ studentům poskytuje, mají absolventi možnost pokračovat téměř jakoukoli profesní cestou. Dokazují to i statistiky přijatých absolventů GMHŠ na nejrůznější obory vysokých škol. Vzhledem k tomu, že zájemci o studium na vysoké škole si mohou podat více přihlášek, je potřeba vzít v potaz, že se jedná o přijaté studenty na VŠ či jiné studium. Někteří absolventi nemuseli být přijati na žádnou školu, jiní zase byli například přijati na vysokou školu a zároveň na konzervatoř³⁸, další na více vysokých škol.

Úspěšnost v přijetí 2004-2011

rok maturity	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
počet studentů v ročníku	31	30	31	31	34	32	29	35
humanitní obory VŠ	16	5	5	5	17	10	9	11
přírodovědné obory VŠ	3	2	-	2	4	3	3	7
technické obory VŠ	2	1	2	3	3	3	6	3
umělecké obory VŠ	5	10	6	6	6	10	3	5
konzervatoře	11	16	10	10	10	9	8	9
zahraniční VŠ	1	1	1	1	1	1	-	5
VOŠ/jazyková/soukromá VŠ	1	1	-	6	-	1	1	2
nezjištěno	-	-	-	-	-	-	2	-

tabulka č. 3

³⁸ Absolventi GMHŠ bývají přijati nejčastěji do 5. ročníku konzervatoře.

Úspěšnost v přijetí 2012-2019 ³⁹

rok maturity	2012	2013	2014	2016	2017	2018	2019
počet studentů v ročníku	28	31	34	25	30	34	33
humanitní obory VŠ	9	12	5	9	6	15	11
přírodovědné obory VŠ	6	4	1	8	7	7	5
technické obory VŠ	2	-	1	2	4	3	-
umělecké obory VŠ	4	5	4	3	2	2	2
konzervatoře	9	11	6	7	7	9	12
zahraniční VŠ	1	2	-	1	3	3	4
VOŠ/jazyková/soukromá VŠ	6	-	5	1	2	1	2
nezjištěno	-	-	-	2	-	-	-

tabulka č. 4

Z tabulek je patrné, že většina absolventů odchází na humanitně zaměřené vysoké školy a na konzervatoře. Často si absolventi zvolí studium na vysoké škole a zároveň zvládají studovat konzervatoř. Mezi nejčastěji vybrané školy patří Univerzita Karlova, Akademie múzických umění a Pražská konzervatoř.

2.7.2 Úspěšní absolventi

Mezi absolventy hudebních tříd GMHŠ (GJN), kteří jsou úspěšní v hudebním světě, patří například klavírista Jan Bartoš, který absolvoval v roce 2001 u Martina Ballého. Založil mezinárodní festival Prague Music Performance a je uměleckým ředitelem mezinárodního festivalu Americké jaro od roku 2019. V roce 2004 na hudebním gymnáziu absolvovala dnes

³⁹ Z roku 2015 nejsou zaznamenány všechny statistické údaje.

úspěšná sopranistka Markéta Fassati (roz. Mátlová), která získala řadu ocenění a koncertuje nejen u nás, ale i v zahraničí. Houslistka Táňa Vejvodová (absolvovala GJN v roce 2008) je v současnosti členka orchestru Národního divadla na pozici prvních houslí. Mezi studenty GMHŠ (GJN), kteří však absolvovali na jiné škole, patří například violoncellista Václav Petr a Tomáš Jamník, či houslista Jan Mráček.

Gymnázium s hudebním zaměřením též absolvovala herečka Jenovéfa Boková, Denisa Barešová a studentkou GMHŠ (GJN) byla i jejich kolegyně herečka Berenika Kohoutová.

2.7.3 Učitelé

Není výjimkou, že se absolventi GMHŠ (GJN) vrací do školy na místo učitele. Týká se to zejména absolventů klavíristů, kteří ve škole působili či působí jako korepetitoři. Mezi takové patří například Martin Plas, Šárka Budínská, Kateřina Košťálová nebo Iva Raková. Pavel Voráček, Adéla Tichá (roz. Donovalová), Andrea Böhmová či Kristýna Donovalová se na školu vrátili jako učitelé klavíru. Do pedagogického sboru se dříve zařadila též houslistka Ludmila Budínská a nyní na škole vyučuje houslista Jakub Fišer a Marie Mátlová. Po dobu jednoho roku vyučoval Milan Hybner bicí, které na GMHŠ (GJN) vystudoval. Absolventi školy však učili i všeobecné předměty – Viktor Hruška vyučoval fyziku (dnes učí na HAMU jako vědecký pracovník v oboru akustiky) a Milan Hybner tělesnou výchovu.

3 Výzkumná část

Unikátní propojení penza gymnaziálního učiva, vysokých nároků na znalosti v hudebně teoretických disciplínách a požadavků na profesionální úroveň interpretačních dovedností klade širí záběru, objemem informací a časovou náročností na studenty obrovskou psychickou i fyzickou zátěž. Na druhé straně úspěšnost absolventů, vyjádřená absolutoriem českých i zahraničních vysokých škol, úspěchy na národních i nadnárodních interpretačních soutěžích, a v neposlední řadě působením ve významných a zodpovědných pracovních pozicích, pedagogické nevyjímaje, poukazuje na dobře investovaný čas, energii, finance.

Výzkumná část této diplomové práce se zabývá názory na infrastrukturu a vizemi pedagogů a absolventů či studentů posledních ročníků na Gymnáziu a Hudební škole hlavního města Prahy.

Cílem dotazníku bylo zjistit názor pedagogů a absolventů na penzum, obsah a vyváženost poměru všeobecných a hudebních předmětů, na náročnost a případný přesah výuky a studia na GMHŠ.

3.1 Dotazník pro pedagogy

Dotazník pro pedagogy zkoumal hodnocení spolupráce na pracovišti, přínos výuky na GMHŠ, názory na koncepci studia či změny pro zkvalitnění výuky.

Je potřeba vzít v potaz skutečnost, že v době, kdy pedagogové dotazník vyplňovali, byla gymnázia zavřená kvůli pandemii koronaviru a výuka probíhala pouze distanční formou. Některé odpovědi tím byly jistě ovlivněny.

3.1.1 Hypotézy

- Za léta existence GMHŠ došlo ke změnám. Pedagogové, kteří na škole působí již řadu let, popíší proces a klíčové aspekty transformace a zhodnotí je.

- Vzhledem k paralelní výuce všeobecných a hudebních předmětů a náročnému rozvrhu si pedagogové vyhoví s mimořádnými změnami v rozvrhu. Potřebná je vzájemná komunikace a spolupráce mezi pedagogy.
- V rámci náplně povolání učitele jsou pedagogové schopni výuku objektivně reflektovat.

3.1.2 Struktura dotazníku

Dotazník⁴⁰ obsahoval uzavřené i otevřené otázky. Pedagog mohl vyplnit minimálně devět, maximálně však jedenáct otázek v rozvětveném dotazníku.

Dotazník byl rozeslán všem pedagogům, kteří učí na gymnaziální části GMHŠ. Celkem ho obdrželo 127 pedagogů, z toho 90 pedagogů hudebních oborů a 37 učitelů všeobecných a hudebně teoretických předmětů. Z 90 pedagogů hudebních oborů dotazník vyplnilo 29 vyučujících a z 37 pedagogů, kteří vyučují všeobecné a hudebně teoretické předměty, vyplnilo dotazník 17 učitelů. Vyplněných dotazníků se tedy celkem vrátilo 46.

3.1.3 Složení respondentů

Dotazník vyplnili pedagogové všech předmětů, nejčastěji však učitelé hlavních oborů (22). Dále své názory vyjádřili tři pedagogové, kteří vyučují hlavní obor i klavírní praktikum, jedná se tedy o pedagogy hry na klavír. O své stanovisko se podělili čtyři vyučující klavírního praktika (nepovinného klavíru), stejný počet pedagogů hudebně teoretických předmětů a přírodovědných předmětů. Dotazníkového šetření se zúčastnilo pět učitelů humanitních předmětů, jeden vyučující výchovy (Tv/Vv) a jeden informatiky. Svými názory přispěl i učitel s aprobací přírodovědného předmětu a výchovy a pedagog humanitního a přírodovědného předmětu.

---

⁴⁰ Dotazník pro pedagogy viz příloha 3

3.1.4 Doba působení a změny na GMHŠ

Jednou z prvních otázek byl dotaz, jak dlouho pedagog učí na GMHŠ. Učitelé měli možnost výběru ze tří variant – ‚1-3 roky‘, ‚4-6 let‘ nebo ‚7 a více let‘. První možnost, ‚1-3 roky‘, zvolili čtyři respondenti, druhou možnost, ‚4-6 let‘, vybralo šest dotazovaných a možnost ‚7 a více let‘ zvolilo 36 pedagogů. Je tedy jasné, že jsou pedagogové na GMHŠ spokojeni a mají zde vyhovující podmínky pro svou práci a kvalitní zázemí. Jinak by zde nepracovali tak dlouho a svoje pracoviště by vyměnili za jiné.

Pedagogové, kteří učí na GMHŠ sedm nebo více let, byli dotázáni, co se za dobu jejich působení změnilo k lepšímu či horšímu. 36 respondentů uvedlo hned několik změn. Z těch pozitivních zmínili například tyto:

„Lepší spolupráce mezi pedagogy hudebních a všeobecných předmětů.“

„Jsem ráda, že za dobu, kdy ve škole učím (24let), se škola dynamicky rozvíjí a zároveň neztrácí mimořádnou atmosféru. Stále funguje blízký vztah mezi učiteli a žáky, propojení studia a hudby a genius loci se neztrácí.“

„Změnilo se mnohé. Od složení pedagogického sboru, který se omladil, přes způsob přístupu k výuce – méně dogmatický, více demokratický. Je zde větší možnost skutečné volby skladby předmětů. Změnil se i způsob komunikace – je více otevřený. Ve výuce je větší snaha o sledování nových trendů.“

„Třídy se již nedělí na vyšším stupni dle zaměření (dříve třída A byla hudební), to vnímám spíše pozitivně pro třídní kolektiv. Zlepšilo se výrazně také technické vybavení učeben (počítače, dataprojektory, notebooky, tablety) a celkové využití moderních komunikačních technologií (známky v Bakalářích, elektronická třídní kniha). Změnily se také učební plány – z hlediska hudebně teoretických předmětů nejsem schopna posoudit, ale v předmětech humanitních a přírodovědných vnímám jako velké pozitivum zařazení povinně volitelných seminářů do septim a oktáv, což napomáhá užšímu zaměření studentů před maturitou. Rozvinula se také zahraniční spolupráce s partnerským gymnáziem v Linzi (díky programu Erasmus +).“

„Podnětné prostředí, výborná spolupráce s kolegy, jasná vize vedení školy.“

„Škola dle mého názoru vzkvétá.“

Podle pedagogů tedy ve škole došlo k pozitivním změnám, které se týkají například materiálního vybavení školy, zlepšila se spolupráce pedagogů, studenti mají větší možnost volby předmětů v posledních ročnících a ve škole se stále udržuje dobrý vztah mezi studenty a pedagogy.

Naopak změny k horšímu vnímají pedagogové takto:

„Došlo k posílení gymnaziálního studia, byly zrušeny speciální hudební A třídy.“

„Huře vybalancované studium v prospěch všeobecných předmětů.“

„Podle mého se začíná vytrácet původní myšlenka, proč byla naše škola založena. Je to vlivem mnoha okolností, ale hlavně změnou společnosti a jejích hodnot.“

„Postrádám možnost se více potkávat, vnímám to tak, že lidi se více uzavírají, nesdílejí. Těž ze strany studentů necítím takové nadšení pro školu jako v dřívějších letech.“

„Během mého působení došlo ke změnám, které posunuly výuku hudebního gymnázia směrem ke klasickému osmiletému gymnáziu, což je zřejmě ústupkem od vize zakladatelů, pana Vychytila a pana Kopeckého. Nelze však tuto skutečnost hodnotit jednostranně, protože z vyšší moci přišla od nadřízených orgánů jasná direktiva.“

„Přijímacím řízením projdou i adepti s menším hudebním talentem než před 10 lety.“

„Hudebně teoretické předměty byly ve velké většině přeřazeny do kategorie nepovinných předmětů.“

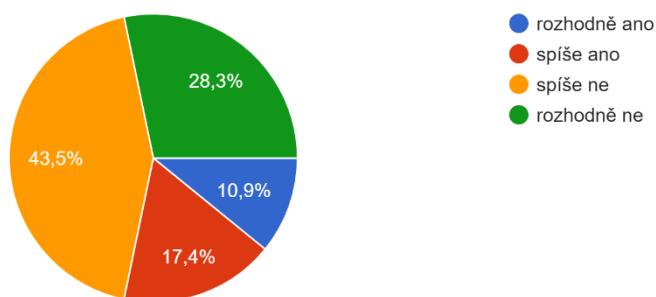
Názory pedagogů tedy zahrnují nejčastěji problémy s větším zaměřením na všeobecnou výuku, což souvisí i se zrušením hudebně speciálních A tříd. Dále učitelé poukazují na nižší nároky u přijímacích zkoušek a méně časté setkávání se spolupracovníky, což nejspíše souvisí s větším pracovním a administrativním vytížením.

3.1.5 Spolupráce mezi pedagogy

Podle druhé hypotézy předpokládáme, že spolupráce pedagogů na GMHŠ je kvůli náročnosti, synchronizaci výuky a hladkému průběhu vyučování důležitější než na jiných školách. Na GMHŠ například existuje tzv. hudební omluvenka. Žák ji může využít v době individuální přípravy na výjimečnou hudební událost (koncert, akustická zkouška, příprava na soutěž) a musí být podepsána jeho pedagogem hlavního oboru. Omluvenka poté putuje k jednomu ze zástupců ředitele, a ten jí ještě musí schválit. Občas se stane, že ve chvíli, kdy žák využije hudební omluvenky, se píše test z některého z všeobecných předmětů. Test si pak musí student dopsat po domluvě s vyučujícím daného předmětu. Dalo by se tedy předpokládat, že by žák pak měl test z všeobecného předmětu psát místo hodiny hlavního oboru, v praxi tomu ale tak není. Pedagogové si tedy musí často vyjít vstříc a mít vzájemné pochopení. Proto byla do dotazníku zařazena otázka, zda si musí pedagogové navzájem ustupovat.

Musíte při výuce Vašeho předmětu ustupovat všeobecnému/hudebnímu vzdělávání?

46 odpovědí

graf č. 1 ⁴¹

Z výsledků ale vidíme, že pedagogové vzájemné ústupky nevnímají jako problém. Podle 13 respondentů (28,3 %) si pedagogové nemusí ve výuce vůbec ustupovat a 20 dotazovaných (43,5 %) si spíše nemusí ustupovat. Je možné, že s formou výuky či omluvenkami je většina pedagogů srozuměna a už jim to ani jako ústupek nepřijde. 8 učitelů vybralo odpověď *„spíše*

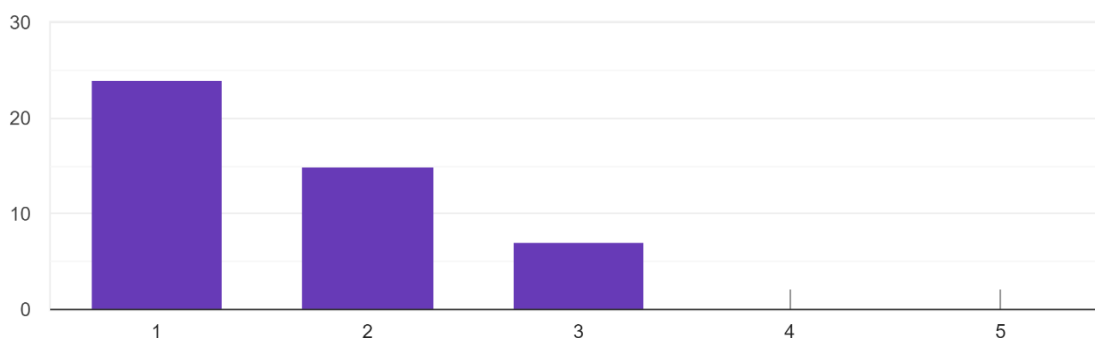
⁴¹ Z důvodu zaokrouhlení čísel na jedno desetinné místo může u některých grafů dojít k odchylce o 0,1 % v součtu všech hodnot.

ano' a 5 ,rozhodně ano'. Tyto odpovědi volili převážně pedagogové hudebního vzdělávání. Přesněji – pro odpověď ,rozhodně ano' hlasovalo pět pedagogů hlavních oborů a odpověď ,spíše ano' zvolilo také pět pedagogů hlavních oborů a pouze tři učitelé všeobecného vzdělávání. Odpovědi mohou také souviset s tím, že studium v posledních letech přechází k modelu s vyšší prioritou všeobecného vzdělávání, jak jsme se mohli dozvědět i z mnoha názorů pedagogů u předchozí otázky.

Pedagogové měli možnost známkou ohodnotit spolupráci se svými kolegy na GMHŠ. Z výsledků nám vyjde průměr 1,63, což by většina pedagogů zaokrouhlila na známku 2, tedy chvalitebný. 24 pedagogů oznámkovalo spolupráci na výbornou, 15 vyučujících chvalitebně a 7 učitelů dobře.

Jak hodnotíte spolupráci s ostatními pedagogy na GMHŠ?

46 odpovědí

graf č. 2

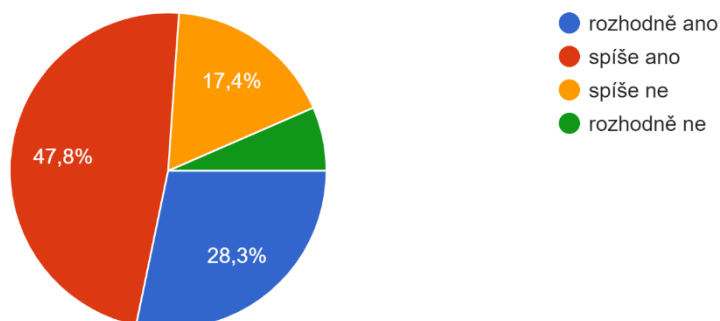
Nikdo z vyučujících nevolil známku dostatečně či nedostatečně. Spolupráce je tedy z pohledu učitelů hodnocena jako kvalitní.

3.1.6 Náročnost studia, výuka a její zkvalitnění

Jedna z otázek dotazníku zjišťovala názor vyučujících na náročnost studia na GMHŠ, respektive na studijní nároky.

Myslíte si, že jsou na žáky kladeny velké studijní nároky?

46 odpovědí

graf č. 3

Podle grafu vidíme, že většina pedagogů zastává názor, že jsou na studenty kladeny velké studijní nároky. Pro odpověď na tuto otázku zvolilo 13 pedagogů možnost ‚rozhodně ano‘, 22 učitelů ‚spíše ano‘, 8 ‚spíše ne‘ a pouze 3 dotazovaní vybrali ‚rozhodně ne‘. Z pohledu pedagogů jsou tedy studenti vytíženi a musí plnit mnoho povinností.

Související otázka ‚Je podle Vašeho názoru výuka na GMHŠ komplexní?‘ měla téměř jednoznačnou odpověď. 44 učitelů volilo odpověď ‚ano‘ a pouze 2 vyučující pedagogického sboru odpověděli ‚ne‘. Dvěma učitelům, kteří zvolili odpověď ‚ne‘, se zobrazila navazující otázka, která zjišťovala, v čem nepovažují výuku za komplexní, co v ní podle nich chybí. Svůj názor mohli vyjádřit krátkou odpovědí.

„Otázka nezní, zda je komplexní – co je to komplexní, ale jakého absolventa chceme vychovat, jak jej chceme a potřebujeme vybavit do dnešní společnosti. Chybí mi jako kantorovi jednoznačné zadání. Určitě bych se zasadil za více praktických dovedností.“

„Např. různá kvalita vyučujících a způsob výuky, která je často formální, pozdní příchody vyučujících do hodin, maturita z hlavního oboru je spíše banální.“

Tito dva pedagogové se vyjádřili spíše k celkovým nedostatkům výuky, chybám či problémům ve fungování školy. I takové odpovědi jsou však přínosem pro případné zlepšení a zkvalitnění výuky.

Další z otevřených otázek dotazníku si kladla za cíl zjistit, co by pedagogové uvítali pro zkvalitnění jejich výuky. Odpovědi se často opakovaly a některé z nich byly následující:

„Nemuset často ustupovat všeobecným předmětům v době, kdy máme zkoušky, přehrávky, soutěže.“

„Lepší zvukovou izolaci mezi učebnami.“

„Intenzivnější ladění klavíru.“

„Snad jen větší výběr kvalitních nástrojů, které si žáci můžou od školy půjčit, ale to je samozřejmě finančně velmi náročné.“

„Trochu méně hodin povinného sezení ve škole, aby měli více energie na cvičení na nástroj.“

„Uvítal bych, kdyby někteří hudební vyučující a nejmenovaný člen vedení pochopili, že jsme pořád zejména gymnázium a studenti by měli zvládat ve všeobecných předmětech stejné nároky jako studenti kteréhokoliv jiného gymnázia. Hudba často dostává přednost a podle mého i někteří všeobecní vyučující slevují z nároků, což se odráží i na přístupu studentů.“

„U přijímacích zkoušek více ohodnotit hudební talent jednotlivých uchazečů – jsme přece specializované gymnázium, i když to v oficiálním názvu není napsáno. Bohužel v posledních letech stále více rozhoduje u přijatých uchazečů prospěch ve všeobecných předmětech než nadání v hudebním oboru.“

„Jako velmi prospěšné opatření bych uvítal znovuoobnovení dříve výborně fungujícího dělení výuky na speciální a všeobecné třídy, osvědčivšího se mnohokrát mj. v úspěšnosti absolventů školy při vstupu jak na vysoké školy umělecké, umělecko-vědecké a umělecko-pedagogické (AMU, JAMU, filosofické a pedagogické fakulty univerzit aj.), tak na další vysoké školy (např. matematicko-fyzikální, lékařské, technické a další univerzitní fakulty) a zohledňující individuální studijní předpoklady a zájmy studentů.“

„V důsledku covidové situace a zrychlené digitalizace školství jistě dojde ke zmodernizování výuky i v hudebně teoretických předmětech - např. větší využití notačních programů při výuce apod.“

„Lepší vybalancování učiva a méně zásahů zřizovatele do této oblasti.“

„Více kvalitních seminářů (webinářů).“

„Wi-fi připojení po celé škole, funkční tiskárnu a počítače.“

„Osobně by mi asi vyhovovalo učit méně hodin a mít tak více času na přípravy (více si s tím vyhrát, zapojovat nové věci, jejichž tvorba ale zabere mnohem víc času), ale při současném finančním ohodnocení ve školství a pražských cenách je toto naprosto nereálné.“

„Menší svázanost curiculárními dokumenty a celkově méně byrokracie.“

„V současné době, kdy se daleko více využívají různé technologie, by se hodil větší přísun financí. S tím také souvisí nedostatek odborníků, kteří by technologie dokázali ovládat a uměli pomoci ostatním.“

„To by muselo přijít spíš zvenku (smysluplné změny ve školství potřebují podporu ve společnosti i institucích), ze strany školy mi nic zásadního nechybí.“

„Možnost ve větší míře přizpůsobit studijní plán pro mimořádně nadané studenty, např. podobným dělením, jako bylo dělení na speciální a všeobecné třídy.“

„Abychom nemuseli ustupovat ze svých požadavků (což je ale problém celospolečenský).“

„Co mi trochu chybí, je větší sdílení mezi pedagogy – chodit si vzájemně na hospitace, dávat si bezpečnou zpětnou vazbu, sdílet nápady a materiály, zkušenosti ze školení apod. - to funguje mezi několika pedagogy, ale myslím, že kdyby to fungovalo ve větší míře, pomohlo by to zkvalitnit výuku nás všech.“

Z některých odpovědí je patrné, zda odpovídal pedagog hudebního oboru či všeobecného předmětu. Další názory učitelů potvrdily některé výsledky dotazníkového šetření.

Část pedagogů by uvítala zvýšení náročnosti přijímacího řízení či znovuoobnovení dělení tříd na speciální hudební A třídu a všeobecnou B třídu. Vzhledem ke zkušenostem s distanční výukou se jistě vzdělávání dost změní a zmodernizuje. Některé z odpovědí se vázaly k všeobecnému pojetí školství v České republice. Jako naprosto stěžejní mi přijde poslední názor jednoho z pedagogů. Určitě bych i já jako pedagog uvítala častější vzájemné hospitace s mými kolegy a jejich zpětnou vazbu. V naprosté většině případů totiž pedagogický proces nesleduje nikdo další stejně aprobez, což do určité míry nezanedbatelně zpomaluje osobní profesní růst každého pedagoga. Jakousi zpětnou vazbu mají učitelé pouze od studentů, kteří

ne vždy umí dobře vyjádřit svůj pohled na věc, a mohou tak vzniknout nepříjemná nedorozumění.

Naprosté minimum věcí, které pedagogové zmínili, by vedení školy bylo schopné zařídit. Jedná se o finančně velice náročnou školu. Na GMHŠ je velké množství učeben (jak pro všeobecnou výuku, tak pro výuku hlavních oborů), drahé nástroje (téměř v každé učebně pianino, v jiných třídách naopak třeba dvě koncertní křídla), působí zde velké množství pedagogů. Tedy pořízení kvalitnějších nástrojů, které by si mohli studenti vypůjčit, intenzivnější ladění klavíru nebo lepší vybavenost tříd je otázka finanční.

3.1.7 Pracovní přínos a osobní vztah ke GMHŠ

Následující otevřená otázka měla zjistit, co je pro pedagogy pracovním či profesním přínosem při vyučování na GMHŠ. Odpovědi se opět často opakovaly. Jeden typ reakcí však naprosto převažoval, týkal se studentů. Pro většinu pedagogů, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření, je největším přínosem kontakt s talentovanými a inteligentními mladými lidmi. Podle vyučujících jsou studenti svým založením odlišní od studentů jiných gymnázií. Učitelé oceňují to, že mohou vnímat pohledy a názory studentů nejen na hudební problematiku. Díky studentům GMHŠ mohou pedagogové pracovat s disciplinovanými a zájmově vyhraněnými žáky a vidět, co všechno studenti zvládají. Jiní si zas cení možnosti nahlédnout do duše dítěte a vidět, jak se postupně vyvíjí až do dospělého člověka, mohou pracovat s vnímavými dětmi a mladými lidmi.

Jako pracovní či profesní přínos vyučující také oceňují tolerantní a vstřícné vedení školy, práci ve výborném kolektivu, krásné prostředí školy, poměrně velkou svobodu ve využívání různých metodických, didaktických či pedagogických přístupů, které nejsou tolik direktivní ze strany vedení jako na jiných školách, naopak se podporuje kreativita pedagogů.

Pedagogové též samozřejmě zmínili vlastní práci. Podotkli potřebu neustálého sebevzdělávání, prohlubování vlastních pedagogických schopností a dovedností, zdokonalování metodiky výuky, kontakt se skvělými osobnostmi, možnost spolupráce s odborníky a poznamenali též vysokou profesní úroveň.

Jako jednu odpověď za všechny jsem vybrala tuto:

„Pokud bych kdysi ‚nenarazila‘ na tuto školu, tak bych ve školství nezůstala. Přínosem je otevřená atmosféra, možnost svobodně učit.“

Poslední otevřenou otázkou pro pedagogy byl dotaz poněkud osobního rázu. Týkal se totiž jejich vztahu ke GMHŠ. Nutno podotknout, že všechny odpovědi byly ve výsledku pozitivního rázu. Nejčastěji učitelé svůj vztah označili za vřelý, srdečný, vysoce pozitivní, kladný, plný přátelské atmosféry. Někteří školu označili za druhou rodinu a některé studenty jako vlastní děti. Učitelé bezpochyby považují školu za výjimečnou.

Pedagogové odpovídali například i takto:

„Je to podstatná část mého života, vztahy s bývalými studenty udržuji dodnes, někteří se stali mými přáteli, to samé platí pro kolegy. Mám tu budovu ráda.“

„Mám jisté výhrady, ale i přes ně GMHŠ mám moc rád. Má skvělé studenty i pedagogy, výborné vedení a přátelskou atmosféru. Co více si člověk může přát?“

„GMHŠ mám velmi rád pro její specifičnost, otevřenost a laskavého ducha uvnitř školy, jakkoli je samozřejmě občas zlehka narušen.“

„Naše škola je místem s příjemnou atmosférou a přátelsky laděnými vztahy, kam ráda chodím a kde se cítím dobře, a mám pocit, že to tak mají i mí kolegové a studenti, což je skvělé. Nyní, v době dálkové výuky, mi osobní kontakt se studenty a ‚bytí‘ na naší škole hodně chybí.“

„Mám k této škole velmi blízký osobní vztah. Je zde skvělá atmosféra, tvůrčí prostředí, výborné mezilidské vztahy jak mezi pedagogickými pracovníky, tak mezi učiteli a žáky.“

Z odpovědí je jasný postoj pedagogů ke GMHŠ a celková atmosféra školy. V budově zaměstnanci tráví spolu se studenty hodně času, a tak není nic zvláštního, že k sobě mají blízký vztah.

3.1.8 Shrnutí

Dotazníkové šetření mezi pedagogy gymnaziální části GMHŠ vyústilo v zajímavé a přínosné výsledky.

Z odpovědí můžeme usoudit, že pedagogové na svém pracovišti pocítují dostatečnou satisfakci. Většina z nich zůstává na GMHŠ dlouhá léta, protože jsou spokojeni se zázemím, pracovními podmínkami, kolektivem a s prostředím, ve kterém svoji práci vykonávají.

Z odpovědí na otázku, která verifikovala platnost první hypotézy, jsme získali pohledy pedagogů na změny, které nastaly během let na škole. Dotaz nám přinesl odpovědi pozitivní i negativní. Daly by se však shrnout tak, že mezi negativními se často objevoval postřeh o postupném směřování obsahové náplně studia ke klasické gymnaziální či snížení nároků u přijímacích zkoušek, což zmiňovali hlavně pedagogové hlavních oborů a někteří vyučující hudebně teoretických předmětů, kterých se problém týká nejvíce. Vedení školy by tedy mělo zvážit, jakým směrem chce studijní plány dále profilovat. Byla by velká škoda, kdyby gymnázium s hudebním zaměřením zaniklo. První hypotéza je tedy potvrzena.

Ke druhé hypotéze se vázaly dvě otázky dotazníkového šetření. Výsledky nám potvrdily velmi dobrou spolupráci mezi vyučujícími potřebnou pro hladký průběh vyučování a nejrůznější rozvrhové změny. To, že si pedagogové všeobecného a hudebního vzdělání občas musí vyjít vstříc, však vyučující nevnímají jako problém. Jistá pravidla a zvyky jsou zavedeny na škole již řadu let a každý nově příchozí učitel je s nimi srozuměn a velmi rychle se s nimi naučí pracovat. Druhá hypotéza se potvrdila.

Poslední hypotéza pak předpokládala schopnost pedagogů zhodnotit výuku. Hypotéza se dle odpovědí pedagogů potvrdila. Podle většiny respondentů je výuka na GMHŠ náročná a studenti jsou dost zaneprázdněni školními povinnostmi.

Velkým přínosem pro vedení školy mohou být reakce pedagogů na otázku, co by uvítali pro zlepšení jejich výuky. Opět se zde objevil problém s ustupováním z hudebního vzdělání a mnoho dalších věcí týkajících se spíše finanční podstaty. Na tyto materiální problémy či nedostatky a jejich případné řešení jsem se zeptala ředitele Filipa Magrama.

„Zlepšení zvukové izolace je otázka stavebních úprav. Ty lze řešit postupně. S ohledem na dostupné finanční prostředky, organizaci (provoz) školy a stanovení priorit (které učebny-prostory dřív a proč, které ne nebo které už jsou z tohoto pohledu v pořádku).

Intenzivnější ladění klavíru znamená přijmout buď více ladičů (to není možné, protože máme pevný limit počtu nepedagogických zaměstnanců a pevný limit mzdových prostředků) nebo

zvýšit četnost. A v případě četnějšího ladění narážíme na následující problém. Ladič má stanovený harmonogram, kdy a kde ladit. Jenže často naráží na skutečnost, že třídu používá pedagog nebo v ní cvičí student. Tím pádem dochází ke zpoždění a vše stihnout v průběhu víkendů není možné. Vždy má někdo a něco přednost. Výuka a vyučující, potažmo student má přednost a ladič nemá šanci.

Máme největší sbírku nástrojů na půjčení. Otázka zní: soustředit se na nákup menšího množství kvalitních, ale dražších nástrojů, nebo nakoupit spíše nástroje pro začátečníky a vést rodiče k investici později, až když je profil žáka jasný a jeho/její rozhodnutí hrát jasné!? Já mám cíl odpovídající právě této druhé variantě. Raději koupím 6 violoncell pro začátečníky po 50 tisících než jedno violoncello za 300 tisíc korun.

Wifi není možné realizovat po celé škole. Mohu instalovat rozvody, ale nemáme a nebudeme mít rozpočet tak vysoký, abychom mohli zaplatit ročně více než 500 tisíc jen za kvalitní wifi konektivitu jako korporátní firmy.

Počítače a tiskárny nelze instalovat do všech učeben. Lze je nakoupit, ale není v silách jednoho člověka starat se o provoz více než 150 počítačů.

Můj plán je:

- a) investovat postupně do zlepšení zvukové izolace v řádu let (možná desítek let)*
- b) zajistit kvalitní zasíťování školy pro pevné připojení koncových zařízení*
- c) nakupovat větší množství nástrojů pro studentské účely/záči (netýká se samozřejmě klavírů, cembal, varhan)⁴²*

Odpovědi na pracovní přínos a osobní vztah pedagogů ke GMHŠ podtrhly celkovou atmosféru školy – velmi dobré vztahy mezi učiteli a studenty, přátelská atmosféra, výborný kolektiv pedagogů.

Výsledky dotazníkového šetření mezi pedagogy GMHŠ lze tedy shrnout velice příznivě. Nejčastěji zmiňovaným nedostatkem je postupný přechod ke všeobecnému gymnaziálnímu

---

⁴² Elektronická korespondence s MgA. Filipem Magramem dne 2. 3. 2021

vzdělávání. Pedagogové si však GMHŠ velice chválí – jak přístup vedení, tak práci s výjimečnými mladými lidmi, se kterými mohou pracovat.

Osobně vnímám jako velkou rezervu v celém školství nedostatečnou možnost sdílení zkušeností a informací mezi pedagogy, vzájemné hospitace a poskytnutí zpětné vazby. To je dle mého názoru jedna z věcí, která by mohla ohromně přispět ke zkvalitnění práce každého pedagoga.

3.2 Dotazník pro absolventy a studenty posledních ročníků

Stanovila jsem si šest základních bodů, ze kterých jsem vycházela při tvorbě otázek do dotazníku pro absolventy/studenty. Zajímá mě názor na adekvátnost penze (množství) a obsahu výuky, náročnost studia, poměr vyučovaných předmětů (všeobecných a hudebních), kvalitu výuky a její přesah.

3.2.1 Hypotézy

- Gymnázium a Hudební škola hlavního města Prahy poskytuje studentům vzdělání jak všeobecné, tak i hudební. Poměr výuky všeobecných a hudebních předmětů nemusí být vyvážený.
- Vzhledem k velkému množství předmětů mohou někteří pedagogové činit ústupky v jejich předmětu. Výuka a jejich přístup není dostatečný a kvalitní.
- Na studenty GMHŠ jsou kladeny velké studijní nároky vzhledem k šíři komplexnosti výuky.
- Vzhledem k výuce do pozdních odpoledních hodin je studium velice časově náročné. Studenti nemají dostatek času na domácí přípravu a cvičení na nástroj. Mnoho z nich považuje studium i za fyzicky a psychicky náročné.
- Na základě komplexnosti výuky a velké sociální interakce škola poskytne studentům mnoho zkušeností a pracovních dovedností do budoucího života.

3.2.2 Struktura dotazníku

Jednalo se o dotazník⁴³ rozvětvený, tzn. že na základě odpovědí se zobrazily další otázky. Každý z absolventů či studentů posledních ročníků odpovídal tedy minimálně na patnáct, maximálně však na devatenáct povinných otázek. Jedna otázka byla nepovinná. Dotazník se skládal z uzavřených i otevřených otázek.

Dotazník pro absolventy a studenty byl rozeslán mezi mé bývalé spolužáky a kamarády z jiných ročníků. Absolventi si dotazník ještě rozesílali mezi sebou, nedá se tedy přesně zjistit, kolik bývalých studentů bylo osloveno. Dotazník však vyplnilo celkem 113 absolventů Gymnázia a Hudební školy hlavního města Prahy či Gymnázia Jana Nerudy. Přesněji 21 absolventů Gymnázia Jana Nerudy a 92 studentů, kteří maturovali již pod nynějším názvem školy. Je tedy patrné, že dotazník se lépe šířil mezi absolventy z posledních přibližně deseti let. Jeden z respondentů byl přijat do sekundy ve školním roce 1996/1997 díky výjimce ze zákona o přijímacích zkouškách. Ze zbylých 112 oslovených absolventů jich 92 studovalo celých osm let na GMHŠ (GJN) a 21 absolventů přišlo z jiné školy.

3.2.3 Složení respondentů

Výzkumu se zúčastnili absolventi různých hlavních oborů (nástrojů), které škola nabízí. Nezúčastnil se však ani jeden student oboru harfa, tuba a varhany. Jeden z respondentů studoval dva hlavní obory – klavír a cembalo, a dva dotazovaní během svého studia změnili svůj hlavní obor.

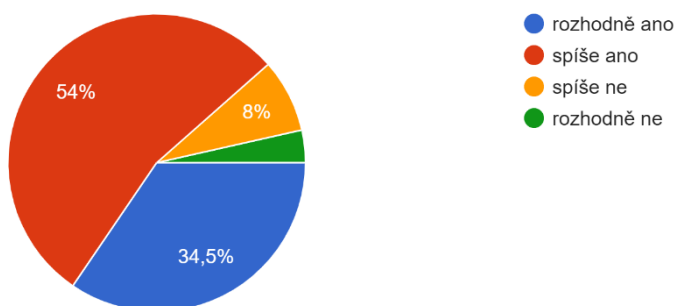
---

⁴³ *Dotazník pro studenty/absolventy viz příloha 4*

3.2.4 Vyváženost a kvalita výuky

Jedna ze zásadních otázek zjišťovala, zda byl podle absolventů dobře vyvážen poměr výuky všeobecných a hudebních předmětů. Respondenti měli čtyři možnosti odpovědi – ,*rozhodně ano*‘, ,*spíše ano*‘, ,*spíše ne*‘, ,*rozhodně ne*‘.

Byla podle tebe dobře vyvážená výuka všeobecných a hudebních předmětů?
113 odpovědí

graf č. 4

Z následujícího grafu můžeme tedy vyčíst, že víc než polovina dotazovaných volila odpověď ,*spíše ano*‘, přesně 54 %, což činí 61 respondentů. Druhou nejčastější odpovědí bylo ,*rozhodně ano*‘, zvolilo ji 34,5 %, tedy 39 absolventů. Možnosti ,*spíše ne*‘ a ,*rozhodně ne*‘ vybralo dohromady 13 dotazovaných. Můžeme tedy soudit, že učební plán školy je velice dobře sestaven z hlediska vyváženosti poměru všeobecných předmětů (matematika, český jazyk, cizí jazyky, přírodovědné předměty atd.) a hudebních předmětů (hudební teorie, dějiny hudby, hlavní obor). Jedná se o zásadní otázku, se kterou se škola často potýká. Nejedná se o konzervatoř či hudební školu, ale o gymnázium. Stejně tak to vždy říkal bývalý ředitel školy František Kopecký.

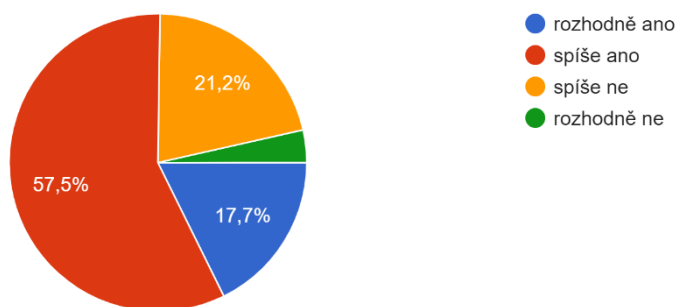
„Co jsem říkal vám ve třídách, to jsem říkal i na poradách. Nechtěl jsem slyšet, že někdo žactvu říká, že je důležitější matematika než housle, nebo že housle jsou důležitější než třeba chemie. Jsou to pro vás předměty, které mají svou váhu, a je potřeba na tu vyrovnanost dbát.“⁴⁴

⁴⁴ Rozhovor s RNDr. Františkem Kopeckým

S touto otázkou úzce souvisí kvalita pedagogů na GMHŠ. K pedagogům se vázaly hned dvě otázky. Jedna byla mířena na pedagogy všeobecných a hudebně teoretických předmětů, druhá potom na pedagogy hlavních oborů.

Byl přístup a výklad pedagogů všeobecných předmětů dostatečný a kvalitní?

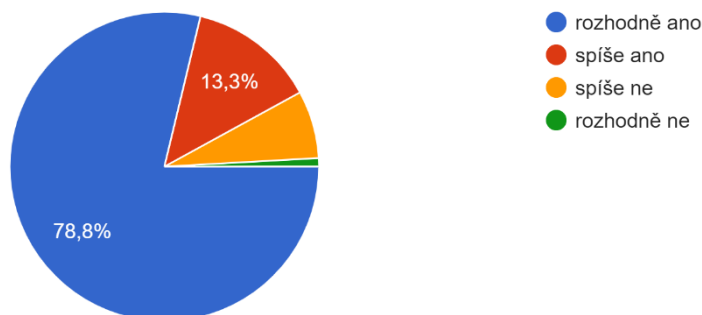
113 odpovědí

graf č. 5

Byl přístup tvého pedagoga hlavního oboru kvalitní?

113 odpovědí

graf č. 6

Respondenti zhodnotili odbornou i pedagogicko sociální složku práce pedagogů GMHŠ jako velmi kvalitní. Je však patrný rozdíl mezi hodnocením pedagogů všeobecných a hudebně teoretických předmětů a hodnocením pedagogů hlavních oborů. Chvalitebně bychom mohli hodnotit práci pedagogů všeobecných a hudebně teoretických předmětů, kde většina respondentů (65) volila možnost ‚spíše ano‘. 24 dotazovaných hodnotilo své pedagogy spíše

nedostatečně. Naprosto spokojeno s prací učitelů bylo 20 absolventů a naopak naprosto nespokojeni byli 4.

Jak můžeme vidět, 78 % absolventů (89) bylo maximálně spokojeno se svým pedagogem hlavního oboru. 13,3 % respondentů (15) vybralo odpověď *„spíše ano“* a pouze 9 ze 113 absolventů s výukou svého pedagoga hlavního oboru nebylo spokojeno. Tento výsledek pouze potvrzuje to, že na pozici pedagogů vyučujících hudební obory vždycky byli a stále jsou vybíráni velice kvalitní hudebníci s vynikajícími pedagogickými schopnostmi.

Další z otázek dotazníku se vztahovala ke komplexnosti výuky na GMHŠ. Dotazovaní odpovídali na otevřenou otázku, zda podle jejich názoru byla výuka souhrnná, zda jim nic nechybělo. Spokojenost vyjádřilo 77 absolventů (68,1 %), a 36 bývalým žákům (31,9 %) ve výuce něco chybělo. Nejčastěji uvedený nedostatek se týkal seminářů, ať všeobecných či hlavních oborů. Zmiňovali je především absolventi, kteří školu opustili před rokem 2016. Do té doby byly semináře opravdu výjimkou. Od školního roku 2017/2018 došlo ke změnám v učebních plánech a studenti mají nyní možnost zvolit si libovolné semináře podle svého zájmu v posledních dvou ročnících studia na GMHŠ. Často si bývalí studenti též stěžovali na nedostatek praktické výuky. Absolventi vytýkali převážně používanou frontální výuku. Místo ní by uvítali větší důraz na praktické využití látky. Nejednou byla také zmíněna potřeba lepšího propojení předmětů, čili mezipředmětových vztahů, a větší důraz na celkový umělecký rozvoj.

3.2.5 Náročnost studia

Když komukoli řeknete, že jste chodil na gymnázium s hudebním zaměřením, a stručně ho seznámíte s vaším rozvrhem, nejčastější reakcí nejspíš bude, že studium muselo být opravdu náročné.

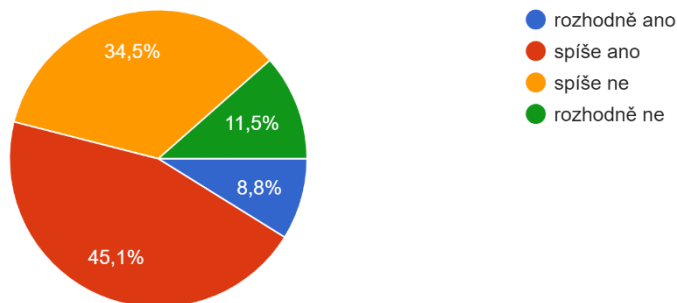
Jednou z otázek na náročnost studia na GMHŠ byl dotaz *„Byly na tebe kladeny velké studijní nároky?“*. V této otázce byli absolventi spíše nejednotní. Měli možnost odpovědí *„rozhodně ano“*, *„spíše ano“*, *„spíše ne“*, *„rozhodně ne“*. Nejčastěji volenou odpovědí bylo *„spíše ano“*, vybralo jí 51 dotazovaných, o devět dotazovaných méně, tedy 42, zvolilo odpověď *„spíše ne“*. 15 absolventů vybralo možnost *„rozhodně ano“* a pouze 3 ze 113 dotazovaných vybralo

„rozhodně ne“. Dalo by se tedy říct, že studenti vnímají náročnost studia tak, že jsou ze strany pedagogů kladeny vysoké nároky, ne však přehnané.

Asi nejčastějším problémem či nevýhodou je časová náročnost studia. Vzhledem ke gymnaziálnímu vzdělání, které je rozšířeno o hudební zameření, je jasné, že bude rozvrh rozsáhlejší než na jiných gymnáziích. Zeptala jsem se proto absolventů, zda si i oni myslí, že bylo studium časově náročné. Vybírat mohli opět ze čtyř odpovědí (*rozhodně ano, spíše ano, spíše ne, rozhodně ne*). Výsledek, dle mého očekávání, nebyl velkým překvapením. 94 dotazovaných totiž volilo odpověď „rozhodně ano“, tedy že je podle nich studium velice časově náročné. Pouze 16 respondentů pak volilo odpověď „spíše ano“, 3 absolventi zvolili „spíše ne“ a studium za časově nenáročné považoval pouze jeden ze 113 dotazovaných.

S časovou náročností studia velice úzce souvisí čas na domácí přípravu a cvičení na nástroj, čemuž se věnovala další otázka dotazníku.

Měl/a jsi dostatek času na domácí přípravu a cvičení na nástroj?
113 odpovědí

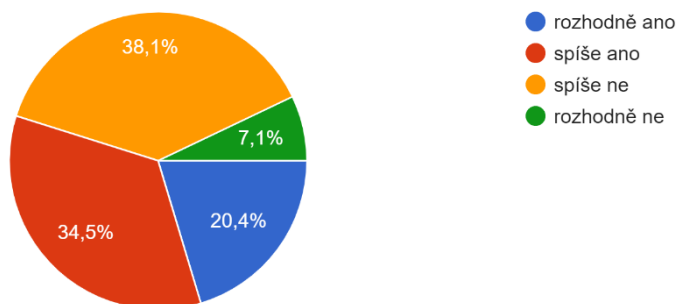
graf č. 7

Výsledek byl poměrně překvapivý. I přes to, že absolventi zhodnotili studium jako časově náročné, dokázali si najít čas na domácí přípravu a cvičení na svůj nástroj. Podle grafu vidíme, že 45,1 % absolventů (51) si spíše čas na přípravu dokázalo najít, 34,5 % absolventů (39) dostatek času spíše nemělo, 11,5 % respondentů (13) dostatek času rozhodně nemělo a

jen 8,8 % dotazovaných (10) se s nedostatkem času nepotýkalo. Dalo by se tedy říct, že studium nutilo studenty naučit se hospodařit s každou minutou.

Na studenty jsou kladeny velké nároky, studium je časově náročné, žáci nemají moc volného času na relaxaci a odpočinek či setkávání s přáteli. Náročnost studia na GMHŠ tedy vybízí k zamyšlení, jestli studium nebude mít neblahý dopad na psychickou kondici jednotlivců. Z tohoto důvodu dotazník obsahoval i otázku, zda přišlo absolventům studium na GMHŠ psychicky náročné. Jelikož jsem v kontaktu s velkým počtem absolventů a znám jejich názory na danou problematiku, měla jsem odhad, jaké odpovědi otázka přinese.

Bylo podle tebe studium na GMHŠ psychicky náročné?
113 odpovědí

graf č. 8

I tak mě výsledky překvapily. Pro varianty *rozhodně ano* a *spíše ano* hlasovala více než polovina respondentů. Pouze 8 dotazovaných studium za psychicky náročné rozhodně nepovažuje. Můžeme tedy říct, že každý druhý student GMHŠ hodnotí studium jako psychicky náročné.

Absolventi označili studium jako časově náročné, i tak ale dotazník vyzýval k otázce, jestli absolventi ve škole trávili čas rádi. Opět byly čtyři možnosti odpovědí – *rozhodně ano*, *spíše ano*, *spíše ne*, *rozhodně ne*. Zde byly výsledky téměř jednomyslné. Drtivá většina respondentů zvolila odpověď *rozhodně ano*, tedy že ve škole trávili čas rádi. Hlasovalo tak 68 dotazovaných (60,2 %). Variantu *spíše ano* vybralo 38 absolventů (33,6 %). Možnost *spíše ne* (5) a *rozhodně ne* (2) zvolilo pouze 7 respondentů. Škola i přes svoji náročnost

dokáže poskytnout zázemí, ve kterém je studentům dobře a cítí se v něm jako doma, což je více než potřebné. Když vezmeme v potaz, že studenti ve škole tráví někdy i dvanáct hodin (polovinu dne) a domů se jedou vlastně jen vyspat, bylo by velice nežádoucí, kdyby zázemí školy nebylo pro studenty komfortní.

Cílem jedné z otázek bylo získat názory absolventů, kteří nestudovali na GMHŠ celých osm let, ale poznali i jinou střední školu či gymnázium. Takových absolventů bylo 21 ze 113 dotazovaných. Na otázku *„Bylo podle tebe studium na GMHŠ náročnější než na jiné škole?“* (možnosti odpovědí *rozhodně ano, spíše ano, spíše ne, rozhodně ne*) nikdo nezvolil možnost *rozhodně ne*. 8 respondentů, kteří poznali i jinou školu, zvolili možnost *rozhodně ano*. Podle nich tedy bylo studium na GMHŠ rozhodně náročnější. 7 respondentů vybralo *spíše ano* a 6 *spíše ne*. Rozšiřující otevřenou otázkou pak byl dotaz, v čem jim přišlo studium na GMHŠ náročnější. Odpovědi se často opakovaly. Nejčastěji však respondenti odpovídali takto:

„V podstatě spojení regulérních gymnaziálních předmětů s několika předměty hudebního zaměření.“

„Bylo náročnější časově, zvládnout všechny všeobecné předměty a k tomu ještě cvičení a další aktivity.“

„V podstatě to jsou dvě školy.“

„Rozvrhem.“

„Mnoho hodin výuky týdně.“

„Kombinace všeobecného studia se studiem nástroje.“

„V komplexnosti. Ani ne tak v náročnosti předmětů, ale ve spojení s dalším velkým oborem - hudbou.“

„Dlouhé dny, mnoho hodin. Časově náročné.“

„Vyšší hodinová dotace, člověk trávil hodně času ve výuce a když večer přišel domů, musel ještě hodně cvičit na nástroj.“

„Po psychické a časové stránce náročnější, známky jsem měla dobré s menší snahou než jinde (první čtyři roky jsem byla na jiném gymnáziu, všeobecném).“

„V rozvržení času. Člověk si musel dobře promyslet, kdy se bude učit a kdy cvičit, aby to skloubil dohromady.“

„V uspořádání si (dost nedostatečného) času na učení se a cvičení na nástroj při každodenním rozvrhu do nejméně 17h.“

Mezi odpověďmi na otázku *„V čem bylo studium na GMHŠ méně náročné?“* se objevovaly nároky tohoto znění:

„Já jsem byl ve speciální (hudební) třídě, takže jsme měli menší hodinovou dotaci přírodovědných předmětů a byl na jejich znalost kladen menší důraz.“

„Sociální aspekt: učitelé měli pochopení pro to, že děláme všichni hudbu, spolužáci byli podobně vytížení a nebylo potřeba si určité postoje obhajovat. Byla jsem předtím na velmi náročném gymnáziu v Liberci, proto mi úroveň probírané látky přišla spíše průměrná (ne úplně nízká).“

„Nároky na všeobecnou výuku.“

„Čím víc mě škola baví, tím méně je ve mně přítomen pocit náročnosti, a GMHŠ byla nejlepší škola ze všech, co jsem kdy absolvoval (celkem jsem vystřídal 5 institucí od základní po vysokou školu).“

3.2.6 Příprava na budoucnost

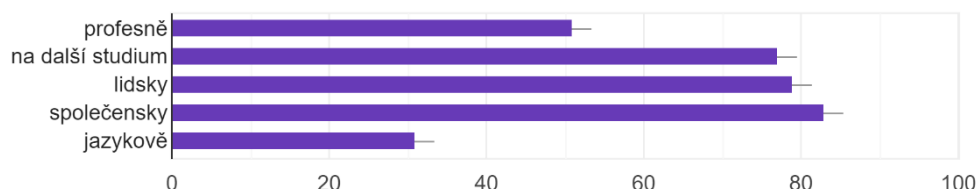
Hlavním posláním každé středoškolské vzdělávací instituce je příprava absolventů na studium na vysokých školách, následných formách specializovaného studia, popř. na vstup do zaměstnání. I dotaz na úroveň plnění tohoto poslání byl součástí dotazníkového šetření.

Hlavní byla poněkud obecnější otázka *„Připravila tě škola do budoucího života (profesně/na další studium/lidsky/společensky/jazykově)?“* a dvě možnosti odpovědí – *ano/ne*. Většina respondentů, přesně 96 ze 113, vybralo možnost *„ano“*. Pouze 17 absolventů pak zvolilo *„ne“*.

V dalších rozšiřujících otázkách měli dotazovaní upřesnit, v čem přesně je škola připravila či nepřipravila.

Jak tě škola připravila do budoucna?

96 odpovědí

graf č. 9

Daných bylo pět možností, ve kterých mohli respondenti vybrat více odpovědí. Podle názorů absolventů a studentů posledních ročníků je škola připravila hlavně společensky, lidsky a na jejich další studium. Podle výsledků si respondenti nemyslí, že je škola připravila profesně. Absolventy škola nejméně vybavila znalostmi v oblasti cizích jazyků.

U této otázky bylo i volné pole pro vlastní odpověď. Dotazovaní uvedli následující odpovědi:

„Jako by studenty všeobecně nutila dříve dospět. (Myšleno pozitivně :))“

„Naučila mě rozvrhnout si čas.“

„Také jsem zde poprvé našel opravdové kamarády oproti předešlému gymplu, kde jsem byl outsiderem.“

„Individuální přístup ke studentům je zde jedinečný. Přijde mi, že jsme se spolužáky spolu vyrostli, skoro dospěli, zažívali všechna poprvé. Navážou se zde vztahy na celý život.“

„Organizace svého času.“

„Už je to částečně možná zahrnuté v těch předchozích bodech, ale chtěla bych vypíchnout to, že díky GMHŠ se člověk naučil rozvrhnout si čas tak, aby věci stihl, a také pracovat s málem času - dělat to nejdůležitější a na detaily koukat, až když mi zbyde čas.“

„Smysl pro organizování času.“

„Na tvůrčí činnosti všeho rázu.“

„Naučila mě, jak pracovat s osobní svobodou a na ní navazovala osobní odpovědnost.“

„Práce s nedostatkem času.“

„Naučit se plánovat svůj čas efektivně.“

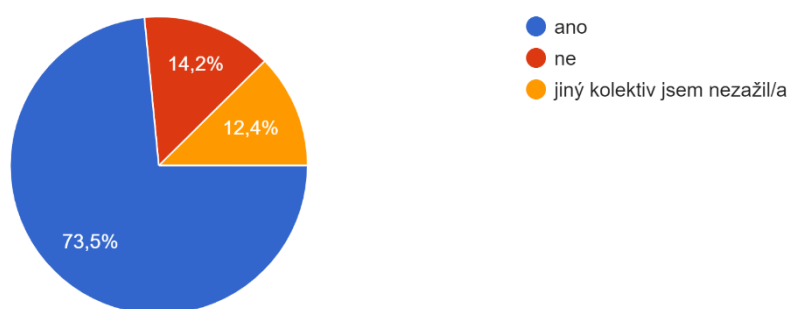
„Disciplína a vědomost, že když člověk cvičí/trénuje/věnuje se něčemu, tak v tom dokáže být úspěšný, i když to předtím neumí, nemá takové předpoklady (já se dostal na medicínu a studuju úspěšně, což by člověk po absolvování hudebního gymnázia nečekal).“

„Uspořádání času.“

Poslední otázka, která se vázala k přípravě do budoucna, se vztahovala ke schopnostem či dovednostem, které získali absolventi při studiu na GMHŠ.

Získal/a jsi v průběhu studia na GMHŠ nějakou schopnost/dovednost/zkušenost, která ti byla užitečná např. při práci v novém školním/pracovním kolektivu?

113 odpovědí

graf č. 10

Vybírat mohli z možností ‚ano‘, ‚ne‘ a v případě, že nepoznali jiný kolektiv, volili třetí variantu odpovědi. Ze 113 dotazovaných respondentů zvolilo odpověď ‚ano‘ 83 absolventů (73,5 %), 16 vybralo ‚ne‘ a jiný kolektiv nezažilo 14 dotazovaných (tuto variantu volili převážně studenti posledních ročníků). Na následující otevřenou otázku ‚Jakou schopnost/zkušenost/dovednost jsi získal/a?‘ se často opakovaly odpovědi spojené s organizací času.

„Flexibilitu (časovou, na aktuální situaci a možnosti) - člověk se musel naučit reagovat na nabídky práce (nějaké hraní), brát v potaz i školu a časový rámeček školy.“

„Nebát se vyjádřit/prosádnit si svůj názor.“

„Mnoho koncertů mě psychicky připravilo na univerzitní prostředí.“

„Myslím si, že mě GMHŠ naučilo se rozhodovat sám za sebe, organizovat si čas, komunikovat s ostatními a domlouvat si sám své záležitosti bez cizí pomoci (to se projevilo např. při přípravě maturitního plesu; alespoň náš ročník spolupracoval skvěle). Na GMHŠ jsem přestoupil, takže mám zkušenost z předchozího gymnázia, kde byla výuka poměrně tvrdá, přísná a atmosféra chladná. Člověk se tam za sebe moc neopovážoval rozhodovat, spíš se nechal raději vodit za ručičku nebo peskovat, když něco dělal špatně. Na GMHŠ je klasická gymnaziální výuka dle mého názoru sice méně kvalitní a jde méně do hloubky, ale rozvíjí individuální osobnost a komunikaci.“

„Schopnost time managementu a organizace.“

„Fungovat v kolektivu, kdy každá osobnost je silná a přitom každá úplně jiná.“

„Poradit si i v těžkých situacích. Umět rychle reagovat na věci, které jsou nečekané a většinou náročné.“

„Schopnost dobře si organizovat volný čas, spolupracovat v kolektivu, pracovat rychle a co nejefektivněji.“

„Prezentovat svoji práci, nebát se vystupovat před množstvím lidí.“

„Díky časové náročnosti jsem si zvykla plánovat věci a rozvrhnout si dostatek času na všechno.. což se mi teď na VŠ ohromně hodí.“

„Komunikace, respekt, neodsuzování odlišností.“

„Jsem celkem imunní vůči časovému stresu a mám poměrně vysoké organizační schopnosti.“

„Obecně mě škola hodně posunula osobnostně a bez ní bych byla asi úplně jiným člověkem...škola mi zásadním způsobem zvýšila sebevědomí a díky tomu se teď nestydím vystupovat před lidmi i v nehudebním oboru. Plus mě naučila efektivně plánovat a využívat

čas, takže toho stíhám hodně najednou..a celé studium byla jedna velká obohacující zkušenost. “

„Hrát na nástroj, porozumět jazyku hudby, společensky žít, vytvořit přátelské vztahy. I když se hudbou dnes neživím, mám koníček na celý život. “

„Být tvůrčí. Komunikovat s cizinci. Dobře si uspořádat čas. Bavit se i se staršími a mladšími lidmi, ne jen se svými vrstevníky. “

„Práce s časem - kvůli nedostatku volného času během studia gymnázia. Komunikace s lidmi - více času stráveného ve škole (s “cizími lidmi”) než doma s rodinou. “

3.2.7 Vzpomínky na školu

Na konci celého dotazníku byla dobrovolná otázka. Absolventi a studenti posledního ročníku GMHŠ měli možnost napsat vzpomínku či vzkaz škole nebo vedení. Ze 113 dotazovaných zavzpomínalo 86 absolventů na léta strávená na této výjimečné škole.

„Na cvičení do noci, fajn lidi, společné svačiny v bufetu. “

„Na vysoké škole mi oproti GMHŠ chyběl přátelský a osobní přístup, a ačkoli se hudbě nevěnuji profesionálně, tak jsem vděčná za příležitosti, které jsem na GMHŠ měla (hraní na koncertech, soutěže); celkově právě hudební vzdělání, jelikož je hudba stále mým koníčkem. “

„Na super lidi, na to, že studentů bylo relativně málo v celé škole a společně spolu vystupovali, takže se lidé znali skrz na skrz ve všech věkových kategoriích, na rodinné vztahy. Moc ráda vzpomínám na období studia, přestože škola vzala hodně času, dala hodně socializace, společnosti a člověk se cítil už při vstupu do budovy jako doma. “

„Nejlepších osm let života. “

„Na příjemnou “rodinnou” atmosféru, kterou škola byla opojena. “

„Bylo to super. Především společensky, od té doby jsem tak skvělou a rodinnou partu už nepotkal a bojím se, že už ani nepotkám. “

„Vzpomínám spíše pozitivně, bylo to silných osm let plných nabírání různých zkušeností. Pro mě velká část mého života. “

„Vzpomínám na všeobecně přátelský kolektiv, dobrou atmosféru a příjemné vedení.“

„Jestli jsem škole za něco vděčná, tak to, že díky malému počtu žáků ve třídě jsme měli kolektiv, který nám, věřím, vydrží do konce života. A vedení bych ráda poděkovala za lidský přístup při řešení čehokoli.“

„Nejvíce na to, jak se o přestávkách rozezněly z každé třídy klavíry a v jakoukoli denní dobu bylo odněkud slyšet hudbu.“

„Získala jsem zde přátele na celý život, vynikající kolektiv nejen mezi studenty, ale i profesory. Škola bude navždy mojí srdcovou záležitostí.“

„Na GMHŠ budu vzpomínat ráda a s nostalgií. Hlavně díky lidem, které jsem tam potkala a díky hudební strážce školy a kvalitnímu hudebnímu vzdělání.“

„Doufám, že umělecká stránka školy nebude časem přehlušena všeobecnými předměty, jak se to bohužel v poslední době děje.“

„Na GMHŠ vzpomínám s láskou a úctou. Dostalo se mi zde lásky, pomoci a upřímného zacházení. Vážím si přátelské komunikace mezi studenty, ale i mezi profesory. Bylo to na škole velmi příjemné a myslím si, že na GMHŠ budu ještě dlouho vzpomínat.“

„Moc ráda. Už teď se mi po ní stýská a mrzí mě, že svůj poslední rok trávím před počítačem. Děkuji za krásná studijní léta.“

„Škole bych určitě doporučil, aby se zaměřila na zlepšení kvality výuky gymnaziálních předmětů. S vedením jsem byl spokojený a vždycky vyšlo vstříc.“

„Osobní přístup, učitelé opravdu chtěli, abychom se naučili něco užitečného.“

„Celkově jsem moc vděčná za příležitost zde studovat a neměnila bych!“

„Moc rád vzpomínám na studium a jsem rád, že jsem mohl studovat právě tuto školu.“

„99 % vzpomínám jen pozitivně, pouze lituji, že jsem na GMHŠ přestoupil až od kvinty a ne už od primy, moje první gymnázium bylo sice prestižnější na povrchu a některé všeobecné předměty měly vyšší kvalitu výuky než na GMHŠ, ale tam jsem se cítil jako černá ovce; na GMHŠ jsem se cítil, že jsem součástí jedné velké rodiny, protože hudba je enormně silné

pouto a téměř s každým se dalo o něčem povídat; moje profesorka na klavír byla "femme fatale" (osudová žena) pro mě, dodnes čerpám z jejích rad a mouder. "

„Na školu a školní akce vzpomínám moc rád. Myslím, že za mě bylo vzdělání skutečně komplexní a škola byla skutečné gymnázium. Mám jisté obavy, že laťka šla od té doby poměrně značně dolů. "

„Jsem v maturitním ročníku, na školu budu vzpomínat určitě v dobrém. "

„Na školu vzpomínám ráda. Nižší gymnázium jsem i přes svou silnou pubertu hlavně díky třídní profesorce prošla v podstatě bez problémů (sice s kázeňskými postihy, ale s obřími zkušenostmi). Paní profesorka mě naučila organizovanosti a nebrala si se mnou žádné servítky. "

„GMHŠ je úžasná škola a jsem hrozně ráda, že jsem tam chodila. Atmosféra tam byla vždy moc příjemná - taková rodinná, prostě se všichni znali. Studium bylo náročné, takže po maturitě jsem si oddechla, ale zároveň mi bylo líto, že už musím odejít. Naštěstí mám příležitost se do školy vracet a setkávat se s pedagogy i spolužáky, takže mám pořád trochu pocit, že tam patřím. "

„Čím dále ze školy jsem, tím více oceňuju komplexnost, kterou nám poskytla. Důkazem je to, že v současnosti končím magisterské studium na HAMU a k tomu jsem si přibral obor na FSV Univerzity Karlovy. Všeobecné předměty jsou na velmi dobré úrovni a v mnoha ‚hudebních‘ ohledech gymnázium naprosto válcuje HAMU – hlavně ve výuce hudebně-teoretických předmětů a v možnosti pravidelně vystupovat, kterou studenti na gymnáziu mají. Také moc vzpomínám na přátelskost mezi studenty napříč všemi ročníky a život v jakési komunitě, v pozdějších letech na cvičení ve škole do 10 a následné zhodnocení dne s kamarády u piva. "

„Vzpomínám rozhodně hlavně v dobrém, na zážitky s orchestrem koncertní i zahraniční výjezdy. Na možnost studovat v kolektivu stejně postižených dětí - tzn. také muzikantů. Na pingpong na chodbách i jednotlivé osobnosti mezi profesory. Škola je náročná a jako každá instituce má možnosti, jak se ještě zlepšovat, ale poskytovala studentům mnoho skvělých příležitostí a zážitků. Svou náročností perfektně připravila pro další studium a profesní život. Jsem ráda, že jsem na ní studovala. "

„Na školu vzpomínám s láskou, i když byla škola časově náročná, těšila jsem se tam a ráda tam celé dny trávila, nebylo to pro mě stresující prostředí, naopak, velmi inspirativní a myslím že mi kolektiv spolužáků i vyučující velice rozšířili obzory.“

„Bylo to náročné studium (hlavně časově) a asi to není pro každého, ale tu školu miluju a dala mi hodně. Hlavně přístup ke studentům, pečlivě a s láskou dělaná práce vedení, je to srdcařina, což oceňuji až teď zpětně. Odnáším si lásku k hudbě, přesto, že jdu jiným směrem, a k tomu spoustu skvělých lidí v mém životě (spolužáky, kamarády, zážitky ze zahraničí i samotného pobytu ve škole. Obzvláště na vyšším gymnplu jsem ve škole byla skoro každý večer do zavíračky (22.00), půjčená třída, cvičení na nástroj, učení, osobní prostor, klid a pocit, že jsem doma.“

„Vzpomínám ráda. Studium pro mě bylo poměrně náročné, ale stálo to za to. Vedení bych chtěla poděkovat za to, že byli vždycky fér a podporovali nás, myslím, že i díky nim jsem na škole vnímala po většinu studia fajn atmosféru.“

„Na školu vzpomínám velice ráda. Jsem šťastná, že jsem absolvovala zrovna tuhle školu. Za mě to bylo Gymnázium Jana Nerudy s hudebním zaměřením. Vzpomínám ráda na celý program, i když bylo studium časově velice náročné. Do školy jsem chodila za tmy a za tmy se také domu vracela. Každou volnou chvíli ve škole jsem cvičila či dělala domácí úkoly. Byli jsem ale skvělý kolektiv, takže byla radost do školy chodit. Každoroční vánoční akademie si myslím přesně vystihuje, jak my studenti studium vnímáme či jsme vnímali. Pokud lze touto cestou zaslat jakýsi vzkaz, tak prosím o předání vedení školy velké díky za vše, co mi škola dala. Ráda na vás vzpomínám, nebyli jste jen profesoři.“

„Přeji škole do budoucna jen to nejlepší, ať si zachová svou výjimečnost a pomáhá studentům s jejich ambicemi.“

3.2.8 Shrnutí

Výsledky, které zprostředkoval dotazník určený pro absolventy a studenty posledních ročníků GMHŠ, budou jistě přínosem pro školu jako jakási zpětná vazba několikaleté práce. První hypotéza tvrdila, že poměr výuky všeobecného a hudebního vzdělávání nemusí být vyvážený. Výsledky dotazníkového šetření však toto tvrzení vyvrátilo. Podle většiny

absolventů je poměr všeobecného a hudebního vzdělávání vyvážený dobře. Jde sice o názory absolventů z několika ročníků, i tak ale můžeme vyvodit, že škola, podle hodnocení absolventů, měla a stále má dobře sestavené učební plány.

Podle druhé hypotézy jsme mohli předpokládat, že vzhledem k velkému množství předmětů budou pedagogové slevovat z nároků nebo jejich výuka nebude dostatečně kvalitní. Ani tento předpoklad se však nenaplnil. Otázky se vztahovaly na pedagogy všeobecných předmětů a na pedagogy hlavních oborů. V hodnocení dopadli o něco lépe pedagogové hlavních oborů. Dodatečně jsem se zeptala některých absolventů na doplňující otázky.

Cítíš nějaké uznání či vděk škole? Jaká je tvoje profesní zpětná vazba?

*Kateřina Glässnerová*⁴⁵

„Když to budu brát z toho profesního pohledu, tak tam je to tak napůl. Byli profesori, kteří mě naučili a předali mi hodně znalostí, na kterých vlastně stavím do dnes. Z některých předmětů jsem si zas naopak neodnesla nic. Dlouho jsem třeba nerozuměla tomu, jak fungují volby a politika – ty informace, které se pak hodí v běžném životě.

Hodně vděčná jsem za tu hudební stránku. Měla jsem příležitost hrát na koncertech, chodit na koncerty, vzdělávat se v tomhle směru.

Ačkoli je GMHŠ hudebně zaměřené, je možnost se pak vydat úplně jiným směrem. Mohla jsem jít studovat biologii, i když jsem měla hlavní obor klarinet.“⁴⁶

*Anna Vokrouhliková*⁴⁷

„Co se týče hudby, tak jsem opravdu vděčná, že je na té škole taková možnost studia. Myslím, že je to hlavně pro ty studenty, kteří vědí, že chtějí mít hudbu třeba jako koníček, ale zas

---

⁴⁵ Maturovala v roce 2015/2016, byla v B třídě, nyní studuje 2. ročník magisterského studia na Přírodovědné fakultě UK.

⁴⁶ Rozhovor s Bc. Kateřinou Glässnerovou ze dne 24. 2. 2021

⁴⁷ Maturovala v roce 2019/2020, byla v B třídě, od března téhož školního roku neprobíhala výuka kvůli pandemii koronaviru – dva měsíce před maturitou měla čas sama dostudovat, co potřebovala k přijímacím zkouškám na VŠ – výuka probíhala samostudiem, nyní studuje 1. ročník 3. lékařské fakulty UK.

nemají takové ambice studovat tu medicínu. Je to těžké. Když má člověk schopnost učit se sám, tak je to super. Ale když vychází z toho, jaké informace mu dá škola, tak to je málo. Ohledně hudby je to skvělé. Například orchestr, ten byl úžasný, milovala jsem ho, na zkoušky jsem chodila moc ráda a koncerty jsem si užívala. To si myslím, že je pro mě k nezaplacení, a že podobnou příležitost už nezažiju. Tyhle zážitky převýší úplně všechno, ty si budu pamatovat, ne to, co mi vadilo. Spolupráce se svým profesorem hlavního oboru (každý měl svého) – to byla osoba, která tě provází celým studiem, někdo opravdu blízký na té škole – to jsou ty chvíle a osoby, na které já budu vzpomínat. Výlety a mimoškolní akce, plesy – to má škola neuvěřitelně krásně udělané.“⁴⁸

Z výsledků dotazníku i z doplňujících rozhovorů je patrné, že studenti si přeci jen odnáší o něco více informací a vzdělání z hudebních předmětů než ze všeobecných.

U otázky na komplexnost výuky na GMHŠ byli absolventi převážně spokojeni. Jako nedostatek pak nejčastěji zmiňovali málo seminářů. Musíme však vzít v potaz, že část respondentů studovala na GMHŠ před školním rokem 2017/2018, od kterého nastaly změny v učebním plánu. Učitelé by se pak mohli zaměřit na vylepšení a častější využití praktické výuky či zlepšení mezipředmětových vztahů.

Výsledky otázky, která byla vytvořena k verifikaci třetí hypotézy (*„Na studenty GMHŠ jsou kladeny velké studijní nároky vzhledem k širší komplexnosti výuky.“*), přinesly nejednoznačnou odpověď. Absolventi byli spíše váhaví.

Další hypotéza tvrdila, že studium na GMHŠ je časově náročné, studenti nemají dostatek času na domácí přípravu a jsou vystavováni fyzické a psychické zátěži. K jejímu ověření bylo sestaveno hned několik otázek do dotazníku pro absolventy a studenty posledních ročníků GMHŠ. 83,2 % absolventů považuje studium za časově náročné. I tak si ale většinou absolventi byli schopni najít čas na domácí přípravu a cvičení na nástroj. Veškerá náročnost se projevuje i psychicky. Téměř polovina dotazovaných zhodnotila studium jako psychicky náročné.

---

⁴⁸ Rozhovor s Annou Vokrouhlikovou ze dne 20. 2. 2021

Přes veškerou náročnost studia se nabízela otázka, zda absolventi trávili ve škole čas rádi. To potvrdily jak výsledky dotazníků, tak i dodatečné rozhovory s některými absolventy.

*Jakub Matoušek*⁴⁹

„Trávili jsme tam hodně času, tudíž kdyby tam to rodinné zázemí nebylo, tak si myslím, že by to člověka hodně frustrovalo a asi by to ani nefungovalo. Časem by člověk odešel jinam. Čas jsem tam trávil rád. Už když jsem tam studoval, tak jsem si uvědomoval tu atmosféru, která na škole vládne.

Kvartu jsem musel ze zdravotních problémů opakovat. Zažil jsem tedy po třech letech jiný třídní kolektiv. Ale vlastně mi to ani nepřišlo. Byla výhoda, že jsme se se všemi ve škole věčně potkávali, nebylo to tak, jako bych přišel do nové budovy, do nové školy. Neprobíhalo to dlouhým mlčením, dlouhými pohledy, ale hodně rychle jsme se poznali blíž.“⁵⁰

*Daniela Nováková*⁵¹

„Vždycky nám byli učitelé otevření a ochotní pomoci. Tím, že je to menší škola, tak tam ten individuálnější přístup je a funguje, skoro všichni jsme se znali. Věděla jsem, že když přijdu s problémem, vždycky se nějak vyřeší.“⁵²

Porovnat studium na GMHŠ a na jiné škole bylo schopno 21 respondentů, kteří nestudovali na GMHŠ celých osm let. Dalo by se shrnout, že studium na gymnáziu s hudebním zaměřením je náročnější z hlediska času, rozvrhem a větší komplexností studia. Méně náročná je však podle dotazovaných výuka všeobecných předmětů.

---

⁴⁹ Maturoval v roce 2013/2014, byl v A třídě, kvůli zdravotním problémům opakovat kvartu. Nyní pracuje na ZUŠ Marie Podvalové.

⁵⁰ Rozhovor s Jakubem Matouškem, DiS. ze dne 23. 2. 2021

⁵¹ Maturovala v roce 2016/2017, byla v A třídě, nyní studuje 1. ročník magisterského studia na PedF UK, obor speciální pedagogika a současně 1. ročník bakalářského studia na FF UK na ústavu jazyku a komunikace neslyšících.

⁵² Rozhovor s Bc. Danielou Novákovou ze dne 28. 2. 2021

Poslední hypotéza, a s ní spojený poslední okruh otázek, se týkala přípravy studentů GMHŠ na budoucnost. Hypotéza potvrdila, že škola poskytne absolventům mnoho zkušeností a pracovních dovedností díky komplexnosti výuky a velké sociální interakci mezi studenty. Z výsledků dotazníkového šetření můžeme shrnout, že GMHŠ připravuje do budoucna svoje studenty hlavně ze stránky společenské, lidské a též na další studium. Nejhůře dopadla jazyková vybavenost, kterou si absolventi z gymnázia odnáší. Nejčastěji zmiňovanou schopností či dovedností bylo u posledních otázek dotazníku zmiňované efektivní rozvržení času.

„Jsem vlastně vděčná, že nás ve škole tak ‚drželi‘. Díky GMHŠ se člověk naučí velmi dobře pracovat s časem.“⁵³

V doplňujících rozhovorech jsem se vybraných absolventů zeptala, jak by zhodnotili studium s odstupem času a zda nemuseli na VŠ či v pracovní pozici udělat krok zpátky oproti studiu na GMHŠ.

„Od malička jsem věděla, že chci jít na medicínu. Byla jsem si jistá, že hudbu chci mít vždycky jako koníček. Svůj plán jsem si ale neuzpůsobila tak, abych byla schopná složit přijímačky na VŠ, tedy na medicínu. Když jsem viděla požadavky, které byly potřeba k přijímačkám na medicínu, tak jsem zjistila, že ty znalosti nám k tomu škola absolutně neposkytla. Věděla jsem, že na to nemám, na přípravné kurzy jsem nechodila. Bylo nutné absolutní samostudium. V oktávě má každý student jiné požadavky, každý se hlásíme na jinou školu. Myslím si ale, že ty přijímačky obsahují látku, kterou bychom se měli naučit, ale to se nestalo.“

Je pravda, že jsme byli zvyklí být od rána do večera v nějakém záprahu, a to se teď nezměnilo. Přednášky máme od rána do odpoledne a pak se musím učit. A na to asi není každý zvyklý. Takže to je určitě výhoda toho, že jsem zvyklá studiu věnovat víc. Člověk počítá s tím, že má málo času.“⁵⁴

---

⁵³ Rozhovor s Bc. Danielou Novákovou ze dne 28. 2. 2021

⁵⁴ Rozhovor s Annou Vokrouhlikovou ze dne 20. 2. 2021

„GMHŠ bylo náročné časově, člověk musel stíhat všechno najednou. To bylo na VŠ jednodušší, měla jsem víc času pro sebe a mohla jsem si všechno lépe organizovat. Co se týče náplně, je těžší studium na vysoké škole. Neřekla bych, že něco z toho bylo vyloženě těžší nebo lehčí. Krok zpátky jsem úplně nevnímala. Jen bylo těžší si najednou organizovat ten čas. Na GMHŠ bylo všechno dané od rána do večera.“⁵⁵

„GMHŠ byla nejnáročnější škola, na kterou jsem chodil. Krok zpátky bych úplně neřekl. Jen jsem měl užší záběr toho, co pro mě bylo důležité, tzn. trombon. Pracoval jsem tam na věcech, které byly podstatné. Pokud vezmu v potaz, že jsem se chtěl věnovat hudbě, hudební teorii a harmonii, tak to krok zpátky rozhodně nebyl. Škola mě na moje další studium připravila dobře. Pokračoval jsem na konzervatoři.“⁵⁶

„Pro mě bylo studium náročné spíš z hlediska času. Přeci jen jsme tam trávili celé dny. A to ještě já jsem měla tu výhodu, že jsem ve škole nezůstávala kvůli cvičení. Co se týče všeobecných předmětů, tak to studium náročné bylo. Všichni si pamatujeme, že matematika nebyla úplně zadarmo. Na druhou stranu, co se týká humanitních předmětů, tak tam bych zase naopak náročnost přidala.

Ačkoli jsem ze školy vycházela jako vyškolený student v hudbě (byla jsem v A třídě), šla na úplně jinou školu nezaměřenou hudebně. Nebyl to krok zpátky, byl to krok někam úplně jinam. Na VŠ jsem se musela naučit, kdy ve škole být musím a kdy ne, zatímco na GMHŠ člověk musel být pořád.“⁵⁷

Další doplňující otázka se týkala kolektivu na GMHŠ. Zajímalo mě, zda si absolventi uvědomovali či uvědomují, jaké vztahy na GMHŠ panovaly, a jak to zpětně vnímají.

„Na gymnáziu bylo nádherné to, jak tam funguje komunita. Celá škola je jedno těleso. Profesori jsou vždycky ochotní pomoc, vždycky se nám dostalo pomocné ruky. Uvědomovala jsem si to už na gymnáziu – tu komunitu, ten kolektiv, vedení. Mezi profesory byly osoby, které mě tam držely, a byla jsem tam ráda. Na druhou stranu jsem věděla, že tam nedostanu

---

⁵⁵ Rozhovor s Bc. Kateřinou Glässnerovou ze dne 24. 2. 2021

⁵⁶ Rozhovor s Jakubem Matouškem, DiS. ze dne 23. 2. 2021

⁵⁷ Rozhovor s Bc. Danielou Novákovou ze dne 28. 2. 2021

vzdělání, jaké bych potřebovala. Proto se ve mně hodně prala otázka, jestli tam zůstanu nebo odejdu na jinou školu.“⁵⁸

„Už na gymnázium bylo jasné, že jsme si blízcí jak ve třídě, tak skrz ročníky, ale i s profesory. Byl tam extrémně osobní přístup. To jsem si všechno uvědomovala už tam. Ale o to větší šok pak pro mě bylo, když jsem přišla na VŠ, a chyběl mi osobnější kontakt. Byla jsem zvyklá být v kolektivu, kde se všichni znají. Studium na VŠ je dost individuální, což ale zase někomu může vyhovovat. Mně ale ne.“⁵⁹

„Nás bylo ve třídě 12, což je i na GMHŠ docela málo. A neměli jsme mezi sebou nikoho, kdo by nějakým způsobem vybočoval, což bylo skvělé. Uvědomovala jsem si, že máme štěstí, že se máme, každý měl k sobě i nějakého parťáka. Pak jsem přišla na VŠ a tam se za tři roky nic nedělo. Na VŠ je to hodně individuální. Na bakaláři nás bylo 40 nebo 50 a našla jsem si tam akorát jednu ‚studijní‘ kamarádku. Po přednášce už jsme šly každá svojí cestou. Věřím, že z GMHŠ jsem si odnesla přátelství do konce života, to o VŠ říct nemůžu.“⁶⁰

Poslední otázka na absolventy v rámci rozhovorů se týkala další spolupráce se školou, chtěla jsem vědět, zda se na GMHŠ vracejí, navštěvují školu či se účastní školních akcí.

„Zpívám nadále ve Sborovém studiu Zvoneček. Na mimoškolní akce jsem chodila pravidelně. Až to bude zase možné, určitě přijdu!“⁶¹

„Od doby, kdy jsem odešel, se lidé vrací ke mně. Potkáváme se na různých místech mimo tu budovu. Ale akcí GMHŠ jsem se velice intenzivně účastnil po dobu tří let po absolvování školy. Akce mají svého osobitého ducha a vždycky mě tam tak přijali – jako doma. Jako když jsem byl nějakou hodně dlouhou dobu pryč z domova a doma na tebe všichni čekají, všichni tě znají a navážeš tam, kde se přestalo.“⁶²

„Pořád spolupracuju s Bigbandem Plus, ve kterém zpívám. Takže na akce se díky bandu podívám. Na plese jsem zpívala a třikrát jsem ho i moderovala. GMHŠ mi v rámci mé

---

⁵⁸ Rozhovor s Annou Vokrouhlikovou ze dne 20. 2. 2021

⁵⁹ Rozhovor s Bc. Kateřinou Glässnerovou ze dne 24. 2. 2021

⁶⁰ Rozhovor s Bc. Danielou Novákovou ze dne 28. 2. 2021

⁶¹ Rozhovor s Bc. Kateřinou Glässnerovou ze dne 24. 2. 2021

⁶² Rozhovor s Jakubem Matouškem, DiS. ze dne 23. 2. 2021

pedagogické praxe umožnila, že jsem mohla přibližně měsíc dělat asistenta pedagoga. Za to jsem byla ráda, že mě tam pustili. ⁶³

---

⁶³ Rozhovor s Bc. Danielou Novákovou ze dne 28. 2. 2021

Závěr

Cílem této diplomové práce bylo zjistit většinový názor pedagogů, absolventů a studentů posledních ročníků GMHŠ na vyváženost a efektivnost studijního plánu, integrujícího všeobecné a hudební předměty. Zmapovala jsem názory jednotlivců na otázky spojené s často diskutovanou problematikou školy – časová náročnost studia, vyvážení všeobecné a hudební výuky, dostatečné znalosti studentů pro budoucí studium či pracovní pozici. Pro úplnost a možnost vnímat téma v širších souvislostech jsem zpracovala i kapitoly o historii školy, vzniku hudebních tříd a současné podobě studia.

Dotazníkové šetření mezi pedagogy, absolventy a studenty posledních ročníků GMHŠ přineslo mnoho zajímavých a podnětných výsledků, ze kterých může škola těžit, případně se poučit a vylepšit zmíněné nedostatky či mezery. Ovšem nutno podotknout, že výsledky dotazníků vyšly převážně pozitivně, a školu tak spíše chválily a potvrdily její kvality. Gymnázium a Hudební škola hlavního města Prahy a její pedagogové mohou být pyšní, že za řadu let vyslali do společnosti mnoho vzdělaných a ušlechtilých lidí.

Vzhledem k tomu, že letos slaví osmileté hudební gymnázium 25 a hudební škola 70 let od založení, a veřejné oslavy v tomto školním roce pravděpodobně neproběhnou, oslovila jsem pedagogy GMHŠ, aby napsali přání škole k jejím pomyslným narozeninám. Ze všech přání jsem vybrala dvě, které se vážou nejenom ke škole ale i k postavení školy ve společnosti.

„K výročí školy a do dalších let bych přála škole pořád hodně zajímavých a šikovných studentů, zkušené pedagogy, a hlavně i nadále příjemnou atmosféru, která každého osloví. Také bych přála pochopení různých úřadů, které často nechápou naši specifickou školu.“⁶⁴

„Zjišťuji, že už i já slavím čtvrt století mé práce na GMHŠ. Přispívám tedy přáním instituci, kterou mám opravdu rád, na které jsem za ty roky získal mnoho skvělých kolegů, ale i celoživotních přátel. Nemusím tedy přát významný nárůst kvality výuky, pracovního nasazení či celkového zázemí školy. To vše je dlouhodobě přítomno hlavně a především u těch

---

⁶⁴ Elektronická korespondence s Mgr. Věrou Jenisovou 14. 2. 2021

skvělých kolegů, kteří jsou tou opravdovou duší tohoto bezesporu evropského formátu školy. Jediným přáním proto je, aby ti všichni mohli v klidu pracovat bez obav o zachování systému výuky, který se osvědčil. Aby se k odborným otázkám vyjadřovali kompetentní osoby a ti, kteří rozhodují o podpoře školy, jim naslouchali a měli k tomuto účelu dost financí. Toto vlastně přejí celé naší společnosti – naslouchejme a respektujme osobnosti, které stojí za naše povšimnutí.“⁶⁵

---

⁶⁵ Elektronická korespondence s Mgr. Peterem Toperczerem ze dne 21. 3. 2021

Seznam použitých informačních zdrojů

Internetové zdroje

HAMU: Akademie múzických umění v Praze, Hudební a taneční fakulta [online]. [cit. 2021-01-18]. Dostupné z: <https://www.hamu.cz/cs/vse-o-fakulte/lide/642-vladimir-tichy/>

HAMU: Akademie múzických umění v Praze, Hudební a taneční fakulta [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.hamu.cz/cs/vse-o-fakulte/lide/11292-viktor-hruska/>

Wikipedia: Jiří Smutný [online]. [cit. 2021-01-18]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Ji%C5%99%C3%AD_Smutn%C3%BD

Wikipedia: Václav Zelený [online]. [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%A1clav_Zelen%C3%BD

Wikipedia: Martin Pokorný [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Martin_Pokorn%C3%BD

Databáze českého amatérského divadla: Osobnosti [online]. [cit. 2021-02-17]. Dostupné z: <https://www.amaterskedivadlo.cz/main.php?data=osobnost&id=5170>

Violoncellová soutěž Jana Vychytila [online]. [cit. 2021-01-18]. Dostupné z: <https://www.cellocompetition.com/single-post/2016/07/11/user-experience-design>

Slide Player [online]. [cit. 2021-01-18]. Dostupné z: <https://slideplayer.cz/slide/3013788/>

Český hudební slovník osob a institucí: Miroslav Kubička [online]. [cit. 2021-03-02].

Dostupné z:

https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=6438

Wikipedia: Gymnázium Jana Nerudy [online]. [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Gymn%C3%A1zium_Jana_Nerudy

Gymnázium Jana Nerudy [online]. [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://www.gjn.cz/wp-content/uploads/2017/11/Data-z-historie-GJN.pdf>

Gymnázium Jana Nerudy [online]. [cit. 2021-01-19]. Dostupné z:

<https://www.gjn.cz/historie-a-budova-skoly/>

Harmonie: časopis Harmonie [online]. [cit. 2021-01-20]. Dostupné z:

<https://www.casopisharmonie.cz/rozhovory/hudebni-skola-pod-zastitou-komenskeho.html>

Gymnázium a Hudební škola hl. m. Prahy. GMHS.CZ [online]. [cit. 2021-02-09]. Dostupné z: <https://www.gmhs.cz/>

Jan Bartoš [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.janbartosmusic.com/cz>

Markéta Fassati: soprano [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.marketafassati.com/biografie/>

Národní divadlo [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.narodni-divadlo.cz/cs/profil/tana-vejvodova-1610571>

Elektronický článek

TICHÝ, Vladimír. *Hudební teorie v rámci učebního plánu hudební větve pražského Gymnázia Jana Nerudy* [online]. e-Pedagogium, 2003 (roč. 3, č. 1 - mimořádné) [cit. 2021-01-22]. ISSN 1213-7499. Dostupné z: <http://epedagog.upol.cz/eped1.2003/mimo/clanek30.htm>

Literární zdroje

Kolektiv autorů. *Gymnázium Jana Nerudy, hudební třídy. Hudební škola hl. m. Prahy. Výroční publikace 1996-2006*. Praha: Hudební škola hl. m. Prahy a hudební třídy GJN za podpory Hudební společnosti Zdeny Janžurové, 2006.

BUBLOVÁ, Eva a kolektiv. *60. výročí Hudební školy hl. m. Prahy*. Praha: Hudební škola hl. m. Prahy, 2011.

VYCHYTIL, Jan. *Hudební škola hlavního města Prahy. 50 let od založení školy*. Praha: Hudební škola hl. m. Prahy, 2001.

Kolektiv autorů. *Hudební škola hl. m. Prahy. Gymnázium Jana Nerudy, hudební třídy. Ročenka 2008-2009*. Praha: Hudební škola hl. m. Prahy a hudební třídy GJN za podpory hudební společnosti Zdeny Janžurové, 2009.

BÖHMOVÁ, Andrea. *Gymnázium a Hudební škola hl. m. Prahy-jedinečné vzdělávání hudebníků*. Praha, 2016. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, Katedra hudební výchovy.

DONOVALOVÁ, Kristýna. *Gymnázium a Hudební škola hlavního města Prahy-fenomén českého hudebního školství*. Praha, 2019. Bakalářská práce. Akademie múzických umění v Praze, Hudební a taneční fakulta, Hudební umění.

SCHICHOVÁ, Lenka. *Gymnázium a Hudební škola hlavního města Prahy-úspěšný pokus o přetvoření konceptu konzervatoře?*. Ostrava, 2016. Diplomová práce. Ostravská univerzita v Ostravě, Fakulta umění, Katedra dechových nástrojů.

Prameny

Rozhovor s RNDr. Františkem Kopeckým 3. 12. 2020

Rozhovor s MgA. Filipem Magramem dne 4. 2. 2021

Rozhovor s Mgr. Petrem Mašlaněm dne 4. 2. 2021

Rozhovor s Bc. Kateřinou Glässnerovou ze dne 24. 2. 2021

Rozhovor s Annou Vokrouhlikovou ze dne 20. 2. 2021

Rozhovor s Jakubem Matouškem, DiS. ze dne 23. 2. 2021

Rozhovor s Bc. Danielou Novákovou ze dne 28. 2. 2021

Elektronická korespondence s Mgr. Jakubem Waldmannem 8. 2. 2021

Elektronická korespondence s Mgr. Věrou Jenisovou 14. 2. 2021

Elektronická korespondence s MgA. Filipem Magramem dne 2. 3. 2021

Elektronická korespondence s Mgr. Peterem Toperczerem ze dne 21. 3. 2021

Učební plány GMHŠ 2020/2021

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 – Učební plán 1. ročníku

Tabulka č. 2 – Učební plány 2020/2021 1.-4. ročník

Tabulka č. 3 - Úspěšnost v přijetí na VŠ 2004-2011

Tabulka č. 4 - Úspěšnost v přijetí na VŠ 2012-2019

Seznam grafů

Graf č. 1 - *Musíte při výuce Vašeho předmětu ustupovat všeobecnému/hudebnímu vzdělávání?*

Graf č. 2 - *Jak hodnotíte spolupráci s ostatními pedagogy na GMHŠ?*

Graf č. 3 - *Myslíte si, že jsou na žáky kladeny velké studijní nároky?*

Graf č. 4 - *Byla podle tebe dobře vyvážená výuka všeobecných a hudebních předmětů?*

Graf č. 5 - *Byl přístup a výklad pedagogů všeobecných předmětů dostatečný a kvalitní?*

Graf č. 6 - *Byl přístup tvého pedagoga hlavního oboru kvalitní?*

Graf č. 7 - *Měl/a jsi dostatek času na domácí přípravu a cvičení na nástroj?*

Graf č. 8 - *Bylo podle tebe studium na GMHŠ psychicky náročné?*

Graf č. 9 - *Jak tě škola připravila do budoucna?*

Graf č. 10 - *Získal/a jsi v průběhu studia na GMHŠ nějakou schopnost/dovednost/zkušenost, která ti byla užitečná např. při práci v novém školním/pracovním kolektivu?*

Seznam příloh

Příloha 1 – Učební plány před rokem 2016, 5. - 8. ročník (třídy A a B)

Příloha 2 - Učební plány 2020/2021, 5. – 8. ročník

Příloha 3 – Dotazník pro pedagogy

Příloha 4 – Dotazník pro studenty/absolventy

Příloha 1

UČEBNÍ PLÁNY PŘED ROKEM 2016 (třídy A a B)

5. – 8. ročník

Povinné předměty	V.		VI.		VII.		VIII.		Celkem	
	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
Český jazyk a literatura	4	4	3	3	3	3	3	3	13	13
Anglický jazyk	3	4	3	4	3	4	3	4	12	16
Německý jazyk	3	3	3	3	3	3	3	3	12	12
Občanský a společenskovední základ	1	2	1	2	2	2	2	2	6	8
Dějepis	2	2	1	2	1	2	2	2	6	8
Zeměpis	2	2	2	2	1	2	-	2	5	8
Matematika	3	3	3	3	2	3	2	3	10	12
Fyzika	2	2	2	2	2	2	-	2	6	8
Chemie	2	2	2	2	2	2	-	2	6	8
Biologie a výchova ke zdraví	2	2	2	2	2	2	1	2	7	8
Informatika	1	1	1	1	1	1	1	1	4	4
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	8	8
Dějiny hudby	-	-	2	1	2	1	2	1	6	3

Harmonie	2	-	2	-	2	-	-	-	6	-
Kontrapunkt	-	-	1	-	1	-	-	-	2	-
Hudební formy	2	-	2	-	2	-	-	-	6	-
Hudební teorie	-	2	-	2	-	2	2	1	2	7
Seminář hudební teorie	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Rozbor skladeb	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-
Hlavní hudební obor	3	2	3	2	3	2	3	2	12	8
Celkem	34	33	35	33	34	33	29	33	132	132
Nepovinné předměty										
Klavírní praktikum	1	1	1	1	1	1	1	1	4	4
Literární seminář	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Cvičení z matematiky	-	-	-	-	1	-	1	-	2	-

Příloha 2

UČEBNÍ PLÁNY 2020-2021 (v době koronavirové pandemie)

5.-8. ročník

Povinné předměty	V.	VI.	VII.	VIII.	Celkem
Český jazyk a literatura	4	3	3	4	14
Anglický jazyk	3	3	3	3	12
Německý jazyk	3	3	3	3	12
Matematika	4	4	4	4	16
Fyzika	2	2	2	0	6
Chemie	2	2	2	0	6
Biologie a výchova ke zdraví	2	2	2	0	6
Zeměpis	2	2	2	0	6
Občanský a společenskovední základ	2	2	2	2	8
Dějepis	2	2	2	1	7
Hudební obor (Umění a kultura)	2	2	2	2	8
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Informatika	1	1	1	1	4
Dějiny hudby	1	1	1	1	4
Hudební teorie	1	1	1	1	4
Povinné předměty	33	32	32	24	121
Povinně volitelné předměty					11

Celkem hodin					132
Povinně volitelné předměty	V.	VI.	VII.	VIII.	Celkem
Volitelný předmět č. 1 Hudební obor pro speciály	1	1	1	1	4
Volitelný předmět č. 2 Analýza skladeb-seminář	0	0	1	1	2
Volitelný předmět č. 3 Hudba v souvislostech-seminář	0	0	0	1	1
Volitelný předmět č. 4 Harmonie-seminář	0	0	1	0	1
Volitelný předmět č. 5 Intonace-seminář	0	0	0	1	1
Volitelný předmět č. 6 Fyzika-seminář	0	0	1	3	4
Volitelný předmět č. 7 Chemie-seminář	0	0	1	3	4
Volitelný předmět č. 8 Zeměpis-seminář	0	0	1	3	4
Volitelný předmět č. 9 Biologie-seminář	0	0	1	3	4
Volitelný předmět č. 10 Dějepis-seminář	0	0	1	2	3

Volitelný předmět č. 11 Společenskovední seminář	0	0	1	2	3
Volitelný předmět č. 12 Literární seminář	0	0	0	1	1
Volitelný předmět č. 13 Anglický jazyk-seminář	0	0	1	2	3
Volitelný předmět č. 14 Německý jazyk-seminář	0	0	1	2	3
Volitelný předmět č. 15 Historicko- estetický seminář	0	0	0	1	1
Volitelný předmět č. 16 Mediální výchova-seminář	0	0	0	1	1

Nepovinné předměty	V.	VI.	VII.	VIII.	
Anglické konverzace	1	1	1	1	
Intonace	1	1	0	0	pro speciály
Harmonie	1	1	0	0	
Hudební formy	0	2	0	0	
Hudební teorie speciál	0	0	0	2	
Dějiny hudby speciál	0	0	0	1	
Kontrapunkt	0	0	2	0	
Klavírní praktikum	1	1	1	0	

Korepetice	1	1	1	1	
Hra v orchestru	2	2	2	0	
Komorní hra	1	1	1	0	
Klavírní spolupráce	1	1	1	0	
Základy operního herectví	0	0	1	1	
Sportovní hry	2	2	2	2	

Příloha 3

Dotazník pro pedagogy

1. Jste pedagog

Možnost více odpovědí.

- hlavního oboru
- klavírního praktika
- hudebně teoretických předmětů
- humanitních předmětů-Čj, D, VO, Osz, DS, Aj, Nj
- přírodovědných předmětů-M, Fy, Bi, Che, Z
- výchovy-Tv, Vv
- informatiky

2. Jak dlouho učíte na GMHŠ?

Vyberte jednu odpověď.

- 1-3 roky *přeskočte na otázku 4*
- 4-6 let *přeskočte na otázku 4*
- 7 a více let

3. Co se změnilo za dobu Vašeho působení na škole (k horšímu či lepšímu)?

Napište stručnou odpověď.

4. Musíte při výuce Vašeho předmětu ustupovat všeobecnému/hudebnímu vzdělávání?

Vyberte jednu odpověď.

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne

5. Jak hodnotíte spolupráci s ostatními pedagogy na GMHŠ?

Známkujte jako ve škole.

- 1   výborně
- 2
- 3
- 4
- 5   velmi špatně

6. Myslíte si, že jsou na žáky kladeny velké studijní nároky?

Vyberte jednu odpověď.

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne

7. Je podle Vašeho názoru výuka na GMHŠ komplexní?

Vyberte jednu odpověď

- ano   *přeskočte na otázku 9*
- ne

8. V čem výuka komplexní není, co ve výuce chybí?

Napište stručnou odpověď.

9. Co je pro Vás pracovním/profesioním přínosem vyučování na GMHŠ?

Napište stručnou odpověď.

10. Jaký je Váš osobní vztah ke GMHŠ?

Napište stručnou odpověď.

11. Co byste uvítali pro zkvalitnění Vaší výuky?

Napište stručnou odpověď.

Příloha 4

Dotazník pro studenty/absolventy

1. Rok ukončení školy

Vyberte jednu odpověď.

- 2002
- 2003
- 2004
- 2005
- 2006
- 2007
- 2008
- 2009
- 2010
- 2011
- 2012
- 2013
- 2014
- 2015
- 2016
- 2017
- 2018
- 2019
- 2020
- 2021

2. Studoval/a jsi celých osm let na GMHŠ?

Vyberte jednu odpověď.

- ano *přeskočte na otázku 6*
- ne *přeskočte na otázku 3*

3. Bylo podle tebe studium na GMHŠ náročnější než na jiné škole?

Vyberte jednu odpověď.

- rozhodně ano *přeskočte na otázku 4*
- spíše ano *přeskočte na otázku 4*
- spíše ne *přeskočte na otázku 5*
- rozhodně ne *přeskočte na otázku 5*

4. V čem bylo studium na GMHŠ náročnější?

Napište stručnou odpověď.

Přeskočte na otázku 6.

5. V čem bylo studium na GMHŠ méně náročné?

Napište stručnou odpověď.

6. Můj hlavní obor byl

Napište slovo/slovní spojení.

7. Byla podle tebe dobře vyvážená výuka všeobecných a hudebních předmětů?

Vyberte jednu odpověď.

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne

8. Byl přístup a výklad pedagogů všeobecných předmětů dostatečný a kvalitní?

Vyberte jednu odpověď.

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne

9. Byl přístup tvého pedagoga hlavního oboru kvalitní?

Vyberte jednu odpověď.

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne

10. Byly na tebe kladeny velké studijní nároky?

Vyberte jednu odpověď.

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne

11. Měl/a jsi dostatek času na domácí přípravu a cvičení na nástroj?

Vyberte jednu odpověď.

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne

12. Bylo podle tebe studium na GMHŠ časově náročné?

Vyberte jednu odpověď.

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne

13. Bylo podle tebe studium na GMHŠ psychicky náročné?

Vyberte jednu odpověď.

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne

14. Trávil/a jsi ve škole čas rád/a?

Vyberte jednu odpověď.

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne

15. Byla podle tebe výuka komplexní (zahrnovala výuka všechno-předměty/semináře...)?

Vyberte jednu odpověď.

- ano *přeskočte na otázku 17*
- ne

16. V čem výuka nebyla komplexní? Co ti ve výuce chybělo?

Napište stručnou odpověď.

17. Připravila tě škola do budoucího života (profesně/na další studium/lidsky/společensky/jazykově)?

Vyberte jednu odpověď.

- ano
- ne *přeskočte na otázku 19*

18. Jak tě škola připravila do budoucna?

Možnost více odpovědí.

- profesně
- na další studium
- lidsky
- společensky
- jazykově
- jiné: .....

přeskočte na otázku 20

19. V čem tě škola nepřípravila do budoucna?

Možnost více odpovědí.

- profesně
- na další studium
- lidsky
- společensky
- jazykově
- jiné: .....

20. Získal/a jsi v průběhu studia na GMHŠ nějakou schopnost/dovednost/zkušenost, která ti byla užitečná např. při práci v novém školním/pracovním kolektivu?

Vyberte jednu odpověď.

- ano
- ne *přeskočte na otázku 22*
- jiný kolektiv jsem nezažil/a *přeskočte na otázku 22*

21. Jakou schopnost/zkušenost/dovednost jsi získal/a?

Napiš stručnou odpověď.

22. Dobrovolná otázka-jak vzpomínáš na školu/na co vzpomínáš/krátký vzkaz škole či vedení.